

Coperta : Cristea Müller

CĂLINESCU, O. II
402

1186

CĂLINESCU, G. I.

1965

G. CĂLINESCU

O P E R E

- 2

POEZII

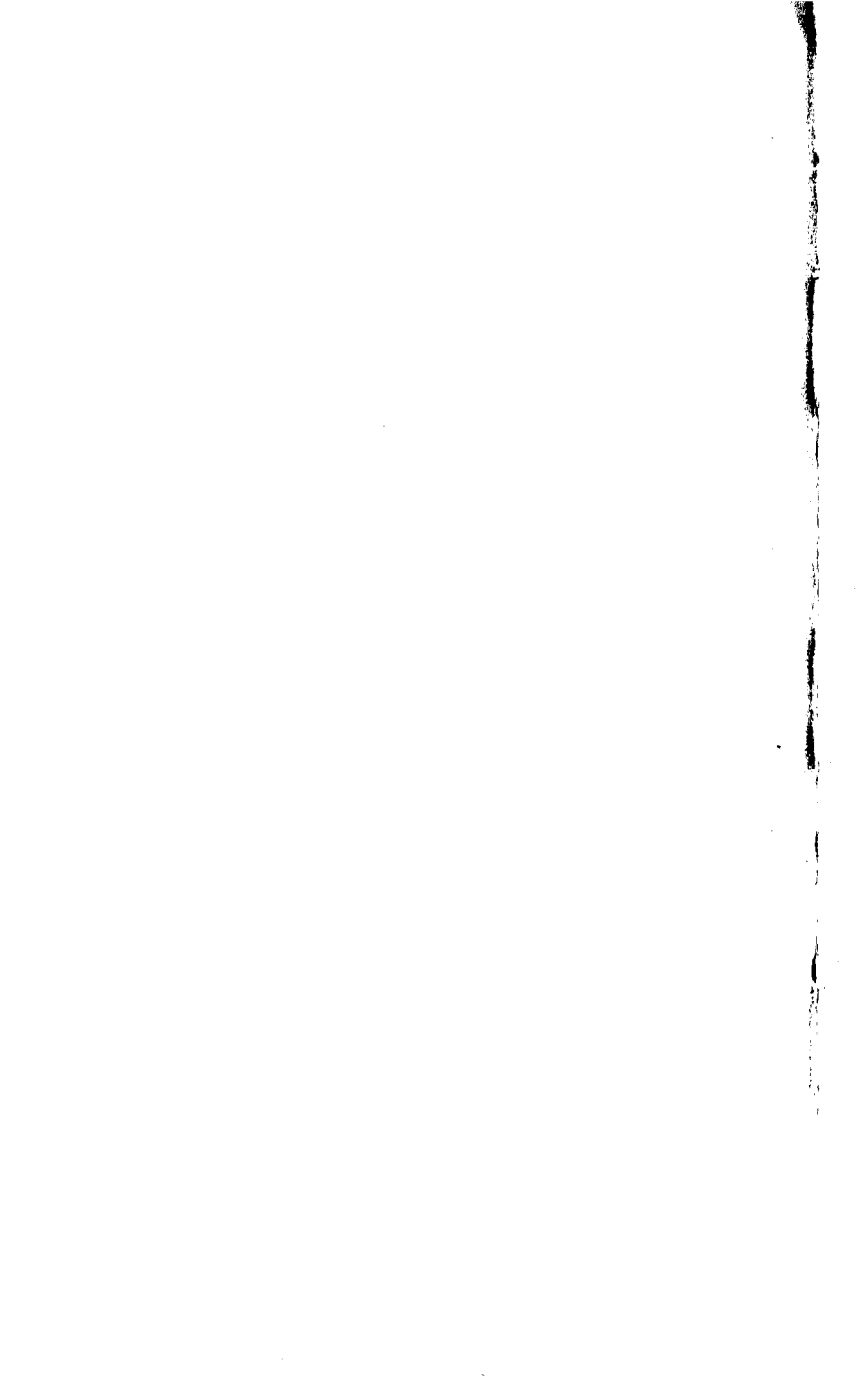
BIBLIOTECA INSTITUTULUI DE LINGVISTICĂ
INVENTAR CĂRȚI N. 5844

1965

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

POEZII

(1937)

COSMOGONIE

La-nceput a fost Avîntul,
Adiind peste goluri ca vîntul,
Mișcat de la sine, mereu nemișcat,
Tremurînd pe loc, în cercuri iscat,
Asemeni cu apa din lac vălurită,
Alergînd de nimeni lovită.

Cît a durat acest somn de cărbune?
Aritmetica n-are așa cifre nebune.

Clătitu-s-a-n beznă al mărilor pat
Și-n colțurile lumii trezit am țipat
Și-am picat în spume ca negrele vrăbii
Rătăcite pe grinzile unei corăbii,
În țara cu pădurile sumbre
Populată de fum și de umbre,
Unde cedrii se nasc ca un cânt
Și eu însumi nu știu cine sînt.

Însă știu că tot ce se face
C-un safir de apă pe loc se va desface;
Nimic niciodată nu va fi după mine,
Decît nepătrunsul, grozavul, Cuvîntul
Adiînd in aeternum ca vîntul,
Mișcat de la sine, mereu nemișcat,
Tremurînd pe loc, în cercuri iscat,
Asemeni cu apa din lac vălurită,
Alergînd de nimeni lovită.

MELANCOLIA

Arhanghelul plîngea pe puntea cristalină,
Căci răspîndind efluvii de muzicalitate
A sferelor de aur procesiune lină
Aluneca în goluri fără finalitate.

Interogînd concentric multiplele himere
Din orbita de foc a fulgerelor sale,
Privea cum traiectorii de facle efemere
Iluminau tăcerea nopții universale.

Și-n spații răsunară principiile vane
(Arhanghelul astral plîngea-n singurătate),
Căci lumile săpau elipse diafane
În pură melodie fără finalitate.

MELODII

Copil, abia făclia unui crin
În mâini țineam, paharul dus la gură
Era o urnă rece, o figură
De-arhitectură grea luciosul scrin.

Și patul mîrîia pe labe groase
De leu, pendulul vîjîia festiv,
Oglinda ardea, și-ntr-un crater cu tiv
De-argint fierbeau istorii fabuloase.

Tavanul se urca prea sus. Pe geamuri
Se zugrăvea molateca furtună
A arborilor și vedeam cum tună
Măreț globul de cer izbit de ramuri.

Lumea suna frumos. Făceam țimbal
Din lingurițe, tăvi, pahare, cești,
Pluteam în melodii cu cozi de pești
Verzi, diafani, prin apa unui bal.

GNOSĂ

Otilia, tu ești un microcosm,
Tu ești Eden și Tot.
Din suflul meu spre tine
În viscerele line
Se naște-vor cu aripi
Babel și Pharaot.

În marea, cad, uimire !
Legat de-al tău inel

Central, sînt sfîntul mire,
Și șarpelui din el
Plin de semințe vînt
Sînt primul lui cuvînt.

NEOROMANTICĂ

La lacul cel de munte, sub ninșii colți alpini,
Pe-o bancă de mesteacăn, solemn și elegant,
Ax redingotei negre, țiindrului gigant
(Funebră turlă sumbră printre molifți și pini),

Ședea acum un secol Poetul. Sau tăcut,
Cu mâinile la spate, cu coamele pe umăr,
Se preumbla prin codri, cătînd solemn un număr
De trestii pentru orga cu fluierul acut.

Descoperit-am lacul între păduri. C-un tic
Mărunt tic-tic din vestă ceasornicul măsoară
Tăcerea greieroasă ce valea împresoară,
Ce-ar fi dădut extaze lui Richter și lui Tieck.

În cap îmi crește, turlă, țilindrul cel gigant,
Cu mâinile la spate vîr fața-n redingotă,
Din ape ies sirene și o undină gotă,
Iar eu mă pierd în codri solemn și elegant.

VÎNĂTOARE

5841
Noaptea cînd ușa doarme și lemnul grinzii crește
Și patul șade prins de vise-n cuie, sar
Pe spatele acelu puternic armăsar
Ce vine în nechezuri și-n poartă se oprește.

Cu mîna sprijinită pe gîtu-i, merg călare
Spre muntele cu lacuri și perii de păduri,
Cu coniferi în lună și dinți de piatră duri
Pe care nici o hartă nu-l scrie și nu-l are.

În valea de cenușă e-un lac cu apă verde
Ce merge-n sticlărie și smalțuri pînă-n alt
Tărîm, cu prunduri negre și cu tavan înalt,
În care-un pește roșu se-nalță și se pierde.

Și către-acest tezaur de mirodenii plin
Se trag cu muget dulce cirede de bovine,
Și-un cerb cu craca deasă să se adape vine,
Și frunza răscolită în urmă-i crișcă lin.

O, ce păduri enorme și ce tăceri nedrepte !
Ce geologie rară pentru vînatul mitic !
Cum totul pare-n somnuri pe-un emisfer granitic,
Săpat de-un vis arhaic în turle lungi și trepte !

Ridic un arc ce cîntă cînd coarda i se-ntinde
Și trag; dar cîrdul muge, din apă ies lumine,
Iar cerbul crește groaznic cu coarnele spre mine,
Brădetul se frămîntă și către mine tinde.

Și balta scade moartă, coclită; ceata rea
Aleargă-nvălmășită cu sute de picioare,
Iar calul greu se-ntoarce prin smîrcuri fără soare,
O, ce păduri enorme și ce tăcere grea !

GHENCA

« J'ai connu dans le Bourbonnais
une aimable vieille demoiselle »

André Gide: *Les nouvelles
nourritures*

Pe un numai o dată la Ghenca merg, mătuşa
Din casa moartă-n anul o mie nouă sute;
Cu rochiile multiple ce par pe ea cusute,
După puţină pîndă la geam, deschide uşa.

Cu-nt-un mormînt de rege cu poarta sfărîmată
De tîrnăcopul luciu de soare-al unui Schliemann
Lumina curge-nuntru făcînd să intre lima-n
Pereţi şi să se-ascunză păianjenii, armată.

Mătuşa des clipeşte ca pasărea de noapte
Şi pare năucită de zgomot şi lumină,
Ale odăii colţuri au străluciri de mină,
Huruituri de grote se nasc din paşi şi şoapte.

« Să-mi dai o linguriţă din vechea ta dulceaţă
De trandafir ! » Mătuşa ascultă a mea dorinţă
De fiecare an cu mare suferinţă. . .
Obrajii-i sînt de ceară, pe frunte-i trece-o ceaţă.

Cu mîini ce vor să-nşele, c-un glauc de peşte-n ochii
Mărunţi, ea pipăieşte un muşuroi de chei,
Al cărui clinchet joacă la şoldurile ei
Sub groasele petale a nu ştiu cîte rochii.

Vrea să cîştige timp cu-a degetelor lene,
Abia aflată cheia nu-şi aminteşte unde
S-a rătăcit borcanul, şi fierul greu pătrunde
În broasca ruginită, cu tremurări viclene.

Dulapul e-o vitrină cu-obiecte milenare,
Dulceţurile-s grele de vişini şi caise
Cu zeama ca de sticlă elină, bloc de vise,
Şi-n loc de linguriţă mi-ar trebui amnare.

Cu degetele pipăi această miere-etruscă,
Uscată ca o lavă, cu smalţuri de coral,

Solidă, fără vîrstă, cu miezul mineral,
În care doarme-o veche, zaharisită muscă.

« Tu crezi, o, tanti Ghenca, în marea biruință
Asupra morții: Moartea e-n scrinul dumitale! »
Așa vorbesc și ronțai dulceața de cristale.
Mătușa mă privește cu mare suferință.

FRAGMENT EPIC

Treceam cu herghelia prin țara fără grâu
În care plouă zgură și pomul e mărunț
Ca o uscată gheară și peste-un prund cărunț
De grea bolovănice se-ncoardă-un arc de rîu.

Țipau spre apă caii trăgîndu-mă la vale,
Încît păream centaur cu-o mie de copite,
Cu mîna-n șold pluteam spre recile ispite
Ale sticloasei groape fluide și ovale.

A calului sub pulpe simțeam țepoasa crupă,
Fierbinte, dimineața mi se spârgea pe piept,
În cap aveam tot vîntul, săgeata cădea drept,
A soarelui, spre neagra, nechezătoare trupă.

Priveam cu-atîtea coame în marele safir,
Gol rătăcit prin pinii pădurii de picioare
Ce tremurau frățește sub grelele covoare
Cu țesături întoarse, crispate de zefir.

O limbă linse stîncă amară ca un sabur
Și cînd își stinse vîrful în dulcele pahar
Cu uriașe vinuri balsamice, un har
Cuprinse rece trupul în bruma unui abur.

Plesni deodată lacul de-atîtea trupuri grele
Căzute-n fum de spume cu gîtul scuturat,
Tăind ca șerpii de-apă cristalul viu, curat,
Dar cerul se umplu de mari nechezuri rele

Ce nu ieșeau din valuri. La țarm pe patru pulpe
Sălta un om cu gura lăptoasă, mîniată,
Adevărat centaur cu pielea învîrstată,
De pete ebenine și-afumături de vulpe.

« Jivină tu cu două picioare, ce te scalzi
Călare pe aceste neisprăvite vite,

De Jupiter lăsate cu brațe neivite,
Ce nu pot trage cu-arcu, nici strînge sîinii calzi ! »

C-un salt fu lîngă mine străvechiul animal,
Toți caii sforăiră ca-n frîuri care mîină
Prea strîns, cînd își înfipse o grea, păroasă mîină
În pleata vitei mele s-o tragă către mal.

Atunci sării în spate-i, c-un cerc pe după coaste,
De brațe și picioare nechezu-i retezînd,
Păstrai din el doar calul, pe care purcezînd
Scosei din apă udă tropăitoarea oaste,

Iuțind cu tari călcîie picioarele răpitate,
Încît păream centaur cu-o mie de copite.

GEOLOGIE

Stai pe-o planetă oarbă de noroi
Pe care-o roade-al fluviilor roi,
Pe care de la osie o sapă
Și-o sfredelește un burghiu de apă.

Nu tulbura cu gândurile tale
Scrumirea flăcării centrale!
Să vină prăbușirea acestei joase cripte
Fără gunoi de ziduri și de scripte,

Și-n apa rece a mărilor să suie
Calcanul lătăreț bătut în cuie.

Dogoare-ți trupul gol
La mult scăzutul lunii rotogol
Ca ale tale oase
Să fie albe ca zăpada și lucioase,
Să strălucească-n continentul mut
Asemeni fildeșelor de mamut,
Atunci cînd pasărea din alte lumi
În milenara ei rotire
Va trece peste-aceste cimitire.

PEDAGOGIE

Vera :

Tu-mi spui despre suflet și zădărnicii
Și-n filozofie arăți dărnicii,
Cu ochi de părinte îmi faci rugăminte
Să fiu înțeleaptă și veșnic cuminte.

Dar eu am visat să uimesc ca Elena,
A nopților veacului eu să fiu falena,
De mii de corăbii să se zguduie rada
Cetății alese să-mi fie Troada,
Să domnesc ca Circe pe mascuri și boi,
Să se facă groaznic pentru mine război.

Însă, vai, tu nu ești Ahile
Să te mîinii, să stîrnești lungi racle,
Să mă spui peste timpuri la Marea Egee,
Să-mi scrie Omer epopee.

Tu nu ești erou, tu nu zeu, tu mîngii
Și mori și mai sus de călcîi.

Eu vreau ca la ani cincisprezece
Din patru unghere eroii să plece
Și-ntr-o cruntă, orbească bătaie
Cu morți mulți și cetăți în văpaie
Să rămîn ca o mică arătare
În mîinile celui mai tare
De care, rîzînd, să mă tem,
Să-i fiu și noroc și blestem.

Eu:

O, dac-aș fi Ahile, fiul Mării,
Al cărui păr pe țarm în veci albește,
De pe centaur te-aș preda spinării
Lui Chiron ca să-ncaleci băiețește.

Piciorul tău ar fi subțire, lin
Pe lîngă torsu-i negru, calalin;
Cu patru mîini am strînge coama udă,
Și Chiron rău ar necheza de ciudă.

HERODOT, IV, 8—9

Hercul împinse boii lui Geryon din bezne,
Din clocotul oceanic, călare pe-o grea iapă
Pieptoasă, fumurie, ce strînsă între glezne
Pășea cînd pe nisipuri, cînd cu copita-n apă.

Cireada mergea blîndă, plutind după tilingă,
Acoperind cu valuri podișul calcaros,
Pe care cîte-o gură setoasă vrînd să-l lingă
Se ridica cu botul zadarnic și bălos.

Văcarul trase-n pieptu-i tot aburul de sare
Și scoase peste chingă un pîntece de vită,
Răcnind cu toată falca la taurul ce sare,
Dînd un ocol la vaca de biciul lui lovită.

Fugeau de spaimă boii cu coarnele lunare,
Cu gușile severe de zei fără cuvînt,
În unda de picioare copitele-s amnare,
Scînteia lor aleargă asemeni unui vînt.

Cînd valea se deșartă, pe dealuri turme noi
Molatece se-ndeașă la iarba groasă, tare,
Miroase pretutindeni a lapte și gunoi
Și cîteva cornute pasc leneș, solitare.

Hercule urlă, sare la rînd pe patru cai,
Aruncă grea măciuca în frunțile răzlețe,
Sub varul unor șanțuri și floarea unor scai
Sudoarea-atîtor vite se scurge-n riulețe.

Au mers astfel cu scurte popasuri pentru hrană
Pe drumul tras de biciul bărbosului boar,
Lăsară-n jos de aripi alba Mediterană,
Intrînd în frigul unei păduri cu bradul rar.

Copacii se-nălțau ca niște lungi pridvoare
De marmuri verzi spre-a cerului profundă schelărie
Și se-auzea din ceață un tunet de izvoare
Dinspre cupole de-aur și fină sticlărie.

Cu răgete s-opriră greoaiele armate
Și Hercule pe măciucă stătu-ntr-un aprig studiu,
Nebănuind c-o vîină de ape sfărîmate
Scotea căzînd din ceruri acel solemn preludiu.

Prins de-un alean sălbatec, c-o mîină la cerbice,
Își drese speriat un behăit de oaie,
Apoi, dînd pinteni iepei, în plesnituri de bice
Porni mugînd un cîntec cu șuier de cimpoaie.

Pădurea era rece și lungă ca un mit,
Cădea în țurțuri neagra noptatecă zăpadă,
Molifții creșteau iute și-n templul adormit
Punea-ntre trunchiuri luna cîte-o lucioasă spadă.

De mult scăzuse codrul și rășinosul aer,
Pe-un băragan de papuri și veștede nămoale
Venea îngrămădită dup-al tălângii vaier
De tină unsă turma, cu mestecări domoale.

Hercule se-nălță pe cal privind spre Istru
La apa plumburie, sub strașină de mîini,
Din goluri de departe suia un fum sinistru
Și zarea răsuna de lătrături de cîini.

Cine-s băieții netezi cu sîni și line arcuri
Care pierduți în ierburi pîndesc șezînd călare
Cu mîina semn făcînd după țepoase țarcuri?
Pupilele lor blînde sînt albăstrii și clare.

Dorit de amazoane, eroul iute mînă,
Plesnește tare biciul chemat la rîul Ger
Și-not trecînd Porata cirezile le mînă
Acolo unde-i sticlă și pomii mor de ger.

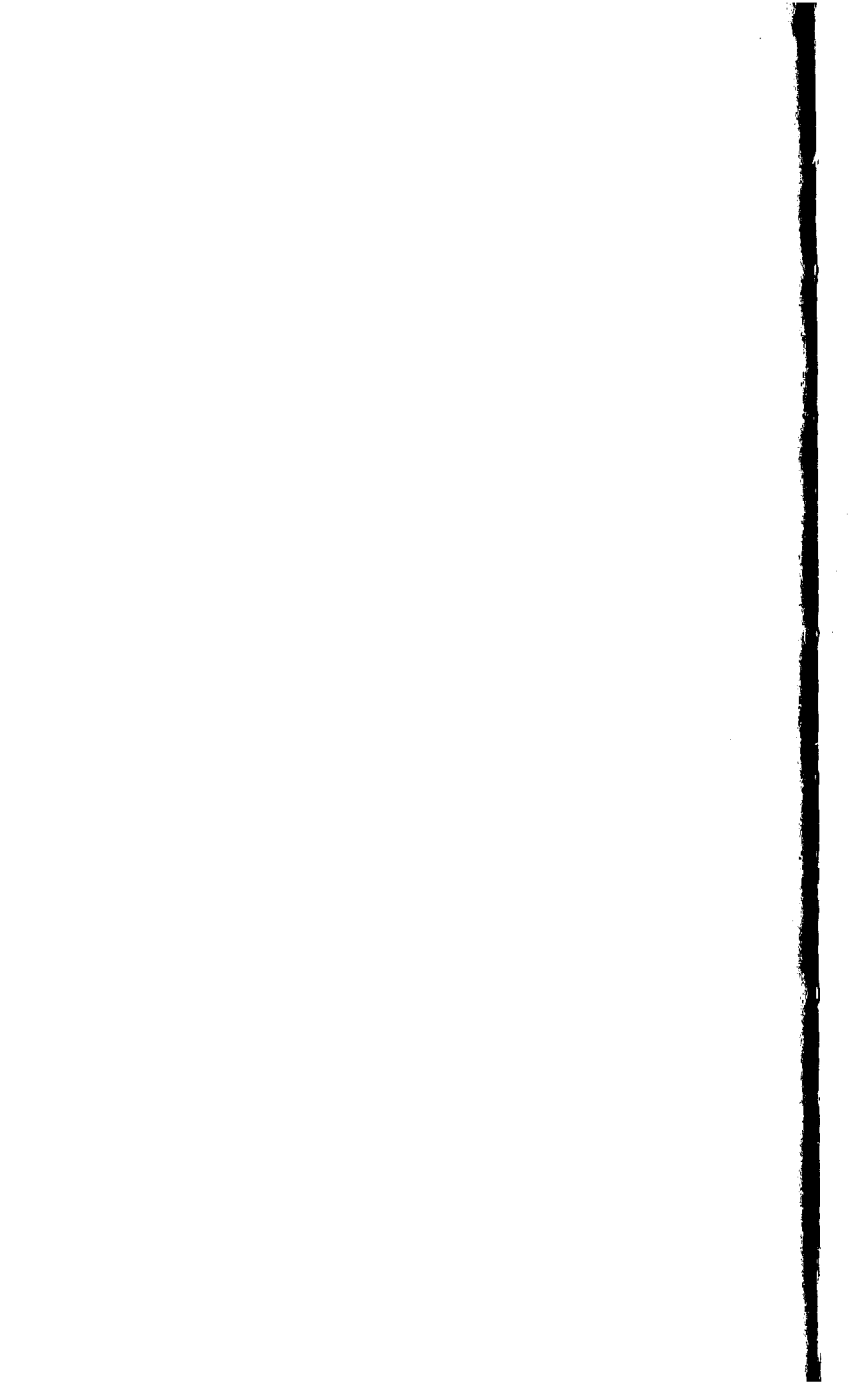
Și soarele se stinge ca un cristal de sare,
Din cer cade statornic un nor de pene albe,
Pe cîmpul fără țipăt o umbră nu răsare,
Mustățile lui Hercul sînt sidefoase nalbe.

Un somn i-ncarcă pleoapa și pe zăpadă-așterne
Cojocul și se culcă pe recile troiene,
Iar turmele-nsetate de-ascunsele cisterne
Se risipesc spre negurile hiperboreene.

Echidna-l aștepta cu pulpe de reptilă
Și-nfășurîndu-l dulce-n solzoasele ei gheme,
Trecu pe păru-i aspru dorința ei subtilă;
Hercule prins de friguri se-ntoarce-n somn și geme.

LAUDA
LUCRURILOR

Lauda materiei

I

ERAM BĂRBATUL CARE...

Eram bărbatul care-n singurătăți petrece,
Ca vulturul pleșuv pitit în stînca rece.
Nesuferind cîmpia fugeam de cei de jos,
Băteam din aripi iute spre muntele sticlos,
Și peste creste ninse făcînd ocoluri rare
Granitul mohorît îl apucam în gheare;
Să scriu pe cer elipse eu mă credeam ales,
Pe sus scoteam un țipăt de nimeni înțeles.

Cînd coama-mi străluci la tîmple sideral,
Mă coborîi în vale ca un Virgil pe cal

Cu lira într-o mână, cu hăturile-ntr-alta,
Unde foșnește grîul sau așchii scoate dalta,
Strînsei în spume frîul, făcui la oameni semn
Cum să arunce coasa, cum să cioplească-n lemn.
Cîntam. Dar prea departe de ei ședeam în șa,
Din gura mea un murmur nedeslușit ieșea.

Descălecai. Le-am zis: — În obște mă prenumăr,
Lăsați-mă bușteanul să-l țin și eu pe umăr,
Din moară să scot sacii, albit tot de făină,
Să trag cu voi din baltă de pește plasa plină.
Veghea-voi turma noastră-n ocolul de nuiele,
Cu plumb și cu mistrie urca-mă-voi pe schele.
Frățește mi-au strîns mîna: — Tovarăș fii cu noi,
Un fluier simplu taie-ți și fă-ne cînturi noi.

LAUDA MATERIEI

Tot Universul nu este
Decît joc de mari curcubeie,
În scripetul lumii celeste
Eu sînt așezat pe-o scînteie.

Ce este-n planetele șapte
Se-ascunde în elemente,
Bolta e stropită cu lapte,
În lapte-s de stele fragmente.

Cerescul așezămînt
Are un infim consonant,
Diamante găsești în pămînt,
Pămîntu-i pe cer diamant.

Lăudată fie cascada,
Lăudată fie marea,
Minunată este zăpada,
Strălucitoare e sarea.

Vulcanii falnic detună,
Cîntă safirele clare,
În aer frunzele sună,
Grindina vine călare.

Elefanți trec cu trompa groasă,
Armăsarii pe cîmpuri zburdă,
Tresaltă-n țărîină, voioasă,
Cîrțița oarbă și surdă.

De cimitir nu se teme
Fluturul ce-n aer scrie,
Din morți răsat crizanteme,
Greierii cîntă-n sicrie.

Căldura se-mpacă cu gerul,
Zvîcnind materia crește,

De păsări se-ntunecă cerul,
Balta se umflă de pește.

Pădurile se-nmulțesc robuste,
Pășunile exală efluvii,
Lăudați întinsele puste,
Lăudați mărețele fluvii.

TRISTEȚEA ESTE STEARPĂ

În nouri, ca profeții, să nu stai niciodată,
Nu te răzni de-ai tăi,
Tristețea este stearpă, iar fapta lăudată,
Voios să cînți prin văi.

Fii fraților tăi pildă, de ești cu-nvățătură,
De mari isprăvi te-apucă,
Pe cremenea cea tare fă loc de arătură
Și mările usucă.

Pădurea nu te-nșele cu plînsetele-i vane,
Înfige-n trunchi toporul,
Cuptorul înroșește, fă secere, ciocane
Pentru întreg poporul.

În loc să-nalți cu spada, sălbatic călăreț,
Un groaznic osuarium,
Tractorul ia de hățuri și fi-vei mai măreț
Decît trufașul Darius.

CU CEI CARE MUNCESC

— Odrasle-ale răpusei de mult melancolii,
Ce umbre-mi prevestiți prin șaizeci de făclii ?
— Noi sîntem viața vie cu șaizeci de stindarde,
Căci inima ta cîntă și sîngele tău arde.
— În mine dogorește un sîmbure de foc,
Asemeni salamandrei în flacără mă joc.
— Deși de anii-n fugă în păr pe-alocuri nins,
De somn și de tristețe să nu te lași învins.
— La țiterele toate am pus o coardă nouă,
Și muzelor libovnic am fost la cîteșinouă.

- Pe-ogorul fără margini, pe schela cea înaltă
Cu cei care muncesc fii pururi laolaltă.
- Oriunde-ntorc urechea, din Dunăre-n Ceahlău,
Ciocanele grozave răsună pe ilău.
- Nici tu nu sta visînd; zidește, stînca roade,
Adună vara grîul, culege toamna roade.
- Către cetate zilnic deschide-voi o ușă,
Și vatra curăți-voi de zgură și cenușă.

RAPORT

Cînd soarele-n ocean s-aruncă
Încep poezii a lor muncă,
Pe șantiere intră-n șoapte
Cu schimbul de noapte.

Sub sticla groasă care arde,
În mâini c-un instrument de coarde,
Veghez sub Cancer și sub Leu,
Pletos ca și Orfeu.

Încep în clocote să fiarbă
Imensitățile de iarbă,
Răsună-n regnul vegetal
Pahare de cristal.

De crește firul c-o celulă,
O plesnitură minusculă
Cu miriade face vers
Și cîntă-n univers.

Molifții, trunchii de stejar
Cu tunete de orgi răsar,
Și sub al cerurilor naos
E-o muzică de haos.

Țipînd din ce în ce mai tare,
De la distanțe seculare,
Spre boltă-ncep să se transfere
Noi armonii de sfere.

Întru vecie ocoliți
De credincioșii sateliți,
Ce sparg eterul dens cu șuier
Și clarități de fluier,

Sonorii aștri dau un ton
În uriașul ariston,

A cărui roată are acte
De grele cataracte.

La coboriș și la urcuș
Planetele au un arcuș,
Saturn răspunde peste ele
Din ale lui inele.

E tare-a lor mașinărie;
Rezistă orice schelărie,
Putem clădi alte cetăți
Și-ara pustietăți.

Se stinge-ncet la afelie
Această fină vijelie.
Cînd se destramă negrul cort,
Cîntînd, eu dau raport.

MĂREȚE FĂRĂ SEAMĂN...

Mărețe fără seamăn sînt fluviile și marea,
Cîmpiile și cerul,
Dar mai ales slăvite-s metalele și sarea,
Cărbunele și fierul.

Spre-ascunzătoarea lor mă voi urca pe brînci
Cu mîna și piciorul,
Și cînd cu chica lungă mă vor zări pe stînci,
Vulturii-și vor lua zborul.

Ca un Nemrod străvechi ieșit la vânătoare,
Din piept voi scoate-un cânt,
Desfășurînd veșmintul mă voi scălda în soare,
Izbindu-mă de vînt.

Stropit de licurici, pe mușchi dormi-voi dus
Ca într-o caldă zeghe,
Cascadele-mi vor sta, zvîrlindu-se de sus,
Cu bufnița de veghe.

Împodobit de fluturi în plete, dimineța,
Părînd o floare nouă,
Pe iarbă în genunchi mă voi lăsa, și fața
Spăla-mi-o-voi cu rouă.

OMUL

Iscusită, înaltă făptură
E omul ce-n laț prinde vîntul,
Și care pe soare sau bură
Cu plugul ară pămîntul.

Din toate el stoarce puterea,
Din smaragd și aramă,
Minunată e mierea,
Bun mustul de la cramă.

Cristal scump e gheața,
Albă și rece zăpada,
Flacăra-i caldă ca viața,
Parfumată livada.

Frumos cîntă din stîncă
Izvoarele cînd cad
În valea adîncă
Cu bușteni de brad.

Călcăt-am roua fîneții
Cu piciorul gol,
În trifoiul dimineții
M-am întins ca pe-un țol.

Cu capul pe-a mielului lînă
Am dormit ca pe-o indiană stofă,
Însetat, la fîntînă
Am băut apă din cofă.

Mulțumit este omul cuminte
De cimpoi și de fluier,
De nisipul fierbinte,
De-al bondarului șuier,

De întunecoasa noapte,
De strigăte și colori,

De roadele coapte,
De făina din mori,

De soare și planete,
De-a stelelor pleavă,
De meteori și comete,
De luna suavă,

De fata cu sîni mici
Și cu roșie buză,
De pruncii voinici,
De nevasta lăuză.

BRAZII

În munți am auzit o surdă canonadă,
Crezui că stînci imense au început să cadă.
Izbeau în brazi topoare. Cîntau c-o sfișiere
Vibrante joagăre, harfe forestiere.

Mirosul de chereștea
Cu smirna lui mă amețea,
Stivele de lemne scot un fum
Mai suav decît orice parfum,

Cetina alunecoasă
E o pîrtie răcoroasă,
Rumegătura de la fierăstraie
Are moliciunea celor mai fine straie,
Scoața de brad e ușoară
Ca pielea de căprioară.

Lovit în șolduri bradul cu brațe-ncovoiate
Se clatină puțin cu părul dat pe spate,
C-un șuier teribil, c-un hohot de fier,
O coardă de liră ruptă din cer.
Dezveșmîntat de ramuri, de conul cel larg,
Purtat pe brațe gol ca un tînăr catarg,
Inocent la statură, flexibil și slab
Alunecă-n vale pe repedele jgheab.
Jos pe torentul însăpunat de spume
Trunchiul tîrît de clocot se prăvălește-n lume.

Dis-de-diminează
Brazii se-nfășură-n ceață,
Vara cînd focul amenință sferic
Se-ascund în întuneric,
Iarna ca niște spezi
Se-nfig în zăpezi.

Cînd pe boltă se-aprinse și ultima stea
Văzui pe Diana cu mulți cîini după ea.

TOT ÎNAINTE

Pendulul de nuc negru din iatac
Bate neconținut tac-tac, tac-tac.

Al ceasului de-agată pronostic
E-un mărunțel tic-tic, tic-tic, tic-tic.

În colivie cîntă un canar,
În aer e parfum de chihlibar.

Mătușa șade pe o canapea
Severă, țanțoșă ca-ntr-o cupea,

La gît c-o fundă de sticloase jeuri,
La piept dantele, bluză cu pliseuri,

Încinsă strîns la mijloc c-o pafta
Peste-un jupon de putredă tafta.

Inima ei de-amărăciuni e plină,
De-i zici cumva « tovarășă », leșină.

Ce facem azi nu-i, după ea, de soi,
În poală tolerează un pisoi.

N-a fost de loc la cinematograf,
Se teme mult de șoareci și de praf,

Fotoliile le-acopere cu huse,
Blestemă-automobile, troleibuse.

A astupat fereastra cu macaturi,
Spre-a nu vedea un bloc cu zece caturi,

Și deși fumul o gîdilă la nări,
Aprinde-n toiul zilei lumînări.

La ce e nou tresare fără minte,
Iar noi cîntăm pășind tot înainte.

AGRICULTURĂ

Adeseori mi-am spus:

Pe nici o poartă-a vieții nu-mi văd numele pus !

De-aș fi avut putere,

Desigur pe sub mare mergeam spre Centro Terrae,

Și-n mai puțin de-o lună

Soseam într-o cvadrigă pe somnolenta lună.

Acum, descins din vis,

În obște cu țărani pornesc la câmp deschis,

Pe-a soarelui căldură

Ca Flaccus și Virgil m-ocup de-agricultură.

Cu apa aurie,
Fintînile curg după o strictă geometrie
 În gloria campestră,
Fiind, spre îndemn la munci, o veșnică orhestră.
 Punînd la jug tractorul
În loc de boi molatici, ar într-un ceas ogorul,
 Strigîndu-i hăis, cea,
Ecolul îmi răspunde voios dintr-o vîlcea.
 Nainte de amiază
Verdeața încolțită începe să se vază,
 Și cînd lumina scade
Tulpinele se-apleacă de-atîtea flori și roade,
 Apoi din fluier plîng,
Și caprele bărboase în jurul meu se strîng.
 Cu nara udă vine
Împiedicată vaca de ugerele pline.
 Păstorii cu opinci
Aduc turma de oi în cîntec de tilinci.
 Atunci pe toți îi chem
Și le recit în prag din ultimul poem.

RÎNDUIALĂ NOUĂ

Am curățat ogorul, egali în muncă grea,
De buruiana rea,
Din vite și semințe am scos prin lungi altoiuri
Cele mai bune soiuri,
Am născocit unelte de sine mișcătoare,
Și-n mari laboratoare
Materia studiind, din stîncă facem scrum,
Și țesături din fum,
Punînd în floră, faună și-n zona minerală
O nouă rînduială.

Făpturile cu aripi mărețe stau la munte
Pe crestele cărunte,
Izvoarele țîșnesc făcînd de gheață dinți,
Dar uneori fierbinți,
Și-apoi se scurg la vale pe smălțuite jgheaburi
Cu grindină sau aburi.
În deal copacii cresc cu coame uriașe,
Acoperind orașe,
Cu frunzele cărnoase întotdeauna verzi,
Sub care cerul pierzi.
De-nfigi adînc cuțitul în scoarță către noapte,
Strîngi un burduf de lapte,
Și floarea care cade la orice adiere
E plină vîrf cu miere.
Aci livezi întinse se încovoiaie pline
De rodii și smochine.
Cei care cu urciorul de la fîntînă vin
L-aduc umplut de vin.
Al treilea ținut e-o netedă cîmpie
C-o iarbă albăstrie,
Și care, mătăsoasă, crește de șase ori,
Făcînd tot anul flori.
Cînd cu piciorul gol, înfiorat, o scuturi,
Stîrnești potop de fluturi,
Și cine o mănîncă tînjește să se culce,
Fiind fragedă și dulce.
Pe-aicea vietatea pășește fermecată,
De-arome îmbătată.
S-o prinzi de corn te lasă fricoasa căprioară,
Pe mîna-ți cucul zboară,
Iar fata minunată cu pași smeriți și muți
Se-oprește s-o săruți.

LA UN PORTRET

Sînt eu acest cocon cu pletele pe umăr
Nespus de-ngîndurat?
Prea multe întrebări în ochii limpezi număr,
De lume par mirat.

În mîna mea cea mică Ursitele au pus
Un glob de fildeș rece,
Cu el din răsărit și pînă la apus
Să văd ce se petrece.

Cunună smălțuită, cu diamante șapte
Mi-au tras pe lîngă tîmplă,
Ca de la miazăzi și pîn' la miazănoapte
Să știi ce se întîmplă.

Împodobit domnește, în acest chip eu totuși
Nu sînt acel de azi,
Nu învățasem încă de ce cresc cedri, lotuși,
Păduri de pini și brazi,

De ce sînt viermi și fluturi și cîntă-n bălți buhăii,
Și-n aer ciocîrlii,
Iar peste bărăganuri, cu nările-n vînt, caii
Aleargă-n herghelii.

De-al miilor de flăcări în sfeșnicul eteric
Prea geometric rit,
De arșiță și ger, lumină și-ntuneric
Ședeam nedumerit.

Cum rînd pe rînd purced, flori de zăpadă-n soare,
Evaporați de Moarte
Toți cei din jurul meu, părea o ghicitoare
Nelămurită foarte.

Adîncile probleme desface-le-va omul
Cu-ai rațiunii dinți,
În veci inaccesibil nu va rămîne pomul
Sublimei cunoștinți.

ELECTRIFICARE

Minune fără seamăn ești, aromat săpun !
Ca nardul Sulamitei ai un miros mai bun.

Și tu, pastă de dinți, candoare fără greș,
Ce umpli toată gura cu floare de cireș.

Așijderi tu, pahar imaculat, ce ești
Scobit în ametistul țăriilor cerești.

O, clare farfurii și cești de porțelan,
Raiul e-acoperit cu-asemena olan.

Dar robinetul galben? Prin el vin de la munte
Cascadele-n odaie în șipote mărunte.

Nimic nu seamănă cu-această albă cheie,
Cînd o întorc, tavanul e-un joc de curcubeie.

O alta cînd sucesc, din pod în temelii
Într-o clipită casa-i ticsită de făclii.

Dar un comutator mai greu dacă înclini,
Atuncea tot orașul e-o roză de lumini.

De scuturi la uzină un ivăr mare seara,
Se face dimineață pe loc în toată țara.

De un mîner gigant de tragi cu tot avîntul,
Pe la meridiane iluminezi pămîntul.

Iar cînd pe cel mai mare îl mișcă-un inginer,
Se-aprind luceafăr, lună și stelele pe cer.

TRACTORUL

Tirându-se prin ierburi vine
Un cîrd de nu ştiu ce jivine,
Prea mari să fie coropişniţi,
Născute-n bezna unor pivniţi.
Au cap turtit, la piele-s crunte.
Se poticneşte cea din frunte.
E bivol sau e rinocer?
Pe nară are-un corn de fier.
Un om pe ceafă-i stă călare,
Jivina grohăieşte tare,

Deodată intră pe ogor,
Și-l răscolește c-un picior,
Ca un mistreț ce rîtul vîră,
Lăsînd prin putregai o dîră.
Trăgînd-o de urechi, o mînă
Ciurdarul la păscut țărînă,
Pîn' la hotare cîmpul scurmă,
Sătulă pleacă după turmă,
Sufîind și-urnindu-se cam greu
Sub norul vast, violaceu.

E bivol sau e rinocer?
Pe nară are-un corn de fier.

GRÎUL NOU

— Tovarășe colectivist,
Unde alergi cu carul,
Tăindu-ți drumul
Printre păsările cerului
Dese ca fumul?
Plopii, tulburați, se frământă,
Coamele cailor
Ca harfele cîntă.

— Noi, ca și Helios ieșind din palate,
Îi mînăm pîn' la piept
În pășuni aromate.

— În sacii răsunînd de cristale
Sînt, de bună seamă, trofee tale.
Din ce luptă, tînăr erou?

— E partea mea din grîul nou.
Grămada? Înaltă cît piscul.
Bobul, de greu,
Vrabia nu-l prinde cu pliscul,
A fost bine rumenit la soare,
Pîinea va mirosi a floare.

II

SOARELE

Soare cu coamele roșii,
La care cîntă cocoșii,
Iar insecta aurie
Bîzîie de bucurie,
Cînd verși flăcări printre sfere
Simt că-n brațe prind putere,
Dobor cedrul, sicomorul,
Izbindu-i greu cu toporul,
Răstorn marmurile late
Și înalț spre slăvi cetate,

Trec călare prin puhoi,
Mînînd zece mii de boi,
Și ascuns pînă la brîu
Secer valuri mari de grîu;
Tai pășunea mătăsoasă
Dintr-o clipire de coasă,
Mut pîraiele din albi
Spumoase ca floarea nalbii;
Pitit în desimea ierbii,
Săgetez leii și cerbii,
Și-notînd repede-n iaz,
Apuc crapii de grumaz;
Trec prin rîpi și prin bulboane,
Fugînd după amazoane.

LUNA

Tu nu ești astrul meu, o, lună,
Ce numai noaptea te deschizi,
Cărnoasă, rece mătrăgună,
Întunecată de omizi,

Fiind într-a cerului grădină,
Cu flori mărunte de-aur, steaua
La care greierii suspină,
La care cîntă cucuveaua.

Frunzoasă, negricioasă suie,
Pe unde cade discu-ți plin,
O buruiiană amăruie,
Precum cucută și pelin.

Strecori otravă-n stirigoaie,
Scaietul, cactusul se-ngrașă,
Și frunza de podbal se-nfoaie,
Pe lîngă rîuri, uriașă.

Pădurile se fac mai dese,
Se rotunjesc gutuia, mărul;
Sided, la deget unghia iese,
Pe cap sporește sumbru părul.

Tu lustruiești solzii de pește
Și coarnele lungești la boi,
Din cupa ta se risipește
De fluturi noctambuli un roi.

Ca de marea ce se saltă,
De fluxul tău eu mă feresc.
Să fiu cu umbra laolaltă
Frate de cruce nu doresc.

TOAMNA

Din pom într-una zboară
Pe aripele line,
Și-n jurul meu coboară,
Făcînd spirale pline,

Păuni, fazani, ninsoare
De păsări fabuloase,
Parcă venind din soare,
Și-o zi în crengi rămase.

De-atîta aur, cînt,
Lîngă păduri mă joc,
De pretutîndeni sînt
Împresurat de foc.

În aer mă ridic,
Pe drumuri noi plutesc,
Pămîntul e prea mic,
Cu cerul mă-nvîrtesc.

LAUDA ZĂPEZII

Mă-nchin ție, zăpadă, cu cîntec de slavă,
Căci ești precum crinul cu carnea suavă.

Tu vii negreșit din Calea-lactee,
Orice fulg al tău fiind o clară scîntee.

Din troienele tale imaculate,
Vîntul taie marmuri pentru palate,

Singurătatea noastră înnegrită de nori
O faci dintr-o dată grădină cu flori.

Ciorchini de salcîm dai cui vine să-ți ceară,
Din ulmul înalt scoți făclie de ceară.

La gît, ca la păstori, ne pui albă oiță,
Pe fete le-ncununi cu flori de lămîiță.

Pe arbori, pe drumuri, pe cîmpuri, pe case
Presari în roiuri fluturi de sticlă și mătase.

Slavă ție, nea de pe creste cărunte,
Căci ai gînd cinstit ca mireasma de munte.

Ești spumoasă ca laptele ce dă în foc,
Brodată mărunt ca floarea de soc.

Și cînd voioasă, rînduri-rînduri vii,
Ești nevinovată ca un cor de copii.

Cînd te scuturi din cer despăturită lin,
Tu ești curată ca pînza de in.

Așa fără păcat este rufăria
Țesută la fabrică de frunțașă Maria.

AERUL

Fluid, subtil, indiscernabil aer,
Tu dintru începuturi element,
Pământului în flăcări aliment
Cînd s-a stîrnit primordialul vaer,

Prin guri de pești sorbim această apă,
Pe fundul tău căzuți ca-ntr-un ocean
Cu valul uriaș și diafan
Din care sufletele vii se-adapă.

Vrînd să ieșim cu toți la suprafață,
Spre èter ne săltăm mai sus, mai jos,
Și fiecare a zbura învață.

Cu-al tău ecou de bronz luptăm vînjos,
Iar degetele noastre se răsfață
Pe-o liră grea cu pîntece de os.

FOCUL

Cine-i zmeul îmbufnat,
În postav roș îmbrăcat,
Care se umflă cu fală
Cu creasta de poleială?

În vatră rîzînd se plimbă,
Pe coș scoate cîte-o limbă,
De necaz pe loc pocnește,
Pe ușa sobei zbucnește.

Deși filfiie ușor,
Este legat de-un picior,
Foarte schimbăcios la față,
Se tîrăște, se acăță.

Cu încheieturile slabe,
Tremură mereu din labe,
Cărnurile i se rup,
Și e străveziu la trup.

La piele-i floare de mac,
Scoate abur din stomac,
În lemn de brad sau de tei
Clocește mii de scînteii.

Bătînd mulțumit din coade,
Lacom vreascurile roade,
Trece-n pădurea vecină
Și-o paște din rădăcină.

Intrat în stogul de fin,
Locul tot îl lasă spîn,
Pe mare cu sabia
Aprinde corabia,

Apa, pic cu picătură,
Îl trezește, luată-n gură,
Dacă-l stropești pe picioare,
Oftează adînc și moare.

CEASUL

De cînd pe lume te-ai născut
Într-una săbiile ascut,
Îți cînt mereu la clavicord
Cu netede bătăi de cord,
Și cînd ating ultima coardă
Lovesc solemn din halebardă.
Neconținut o zi întreagă-n
Cadența mea te dau în leagăn.
În timp ce te-odihnești pe loc tu,
Eu merg *interdiu ac noctu*.

Înainte cu talpa mea
Pe-a veșniciei dușumea,
Îți țes cămașa la război
Și te-nvelesc cu vremuri noi,
Desfoliez mereu un tom,
Scutur nucile din pom,
Răstorn alunele din poală,
Clocotesc ca apa-n oală,
De clipe curăț anii tăi,
Ca mazărea bob din păstăi,
Atît de multe-s într-un an,
Precum sămînța de susan,
Rînduite după zodii
Ca boabele unei rodii,
Ca porumbul pe știulete,
Ca firul de păr în plete.
Am ca prăsila lui Danaos
Un vas cu fundul spart spre haos,
Iar fagurele meu de miere,
Îndată ce se umple, piere.

OGLINDA

Eu sînt un lac întunecat,
În care tu ți-ai înecat
Figurile ca un Narcis
În mine zilnic sinucis.

Stînd lîngă apele-mi curate
Te ai pe tine-n față frate,
Îndată ce te-ndepărtezi,
Pe celălalt cum fuge vezi.

De te-ai încumeta să seci
Undele-mi de sticlă reci,
Ai fi mirat văzînd că-n fund
Nici un cadavru nu ascund.

Ca ploaia dîra unei crete
Spăl iute formele concrete,
Și ce-n caietul meu ai scris
Se șterge-ndată ca un vis.

Dar noaptea, cînd tu dormi, ca fumul
Din mine zboară cu duiumul
Tot ce de ani eu ți-am furat
Cînd te priveai lung și mirat.

Fantomele ce-n mine zac,
În jurul unui mare lac,
De mîini ținîndu-se se strîng.
Unele rîd, altele plîng.

PATUL

Cînd ceasul bate-un număr,
Iar eu ca-ntr-un sicriu
În pat mă-ntind, pe umăr
Cu-al nopții anteriu,

Între tablii sculptate,
Pe schelele de fag
Șed cu solemnitate
Ca pe un sarcofag,

Părînd un simulacru
Săpat în calcar pal
Pe-un complicat și sacru
Mormînt episcopal.

Alături pe macat
Dorm ființe-nșiruite,
Sînt eu multiplicat
La vîrste felurite.

Și-așa de-atîtea ori
Culcat pe o saltea
Umflată cu mari nori
Urc spre o altă stea.

Tot ce-am visat odată,
Copil cu ochi adînci,
Un cal cu coama lată
Suind pieptiș pe stînci,

Corabia lui Vespucci
Cu aripi de hulub,
Zburînd pe-oceane lûcii
La cîrmă c-un herub,

Albi elefanți sălbatici,
Pagode cu figuri

De Budha enigmatici,
Zîbind din patru guri,

Sosesc din alte vise
Visate-n nopți trecute,
Gonite spre abise
Și-acum din nou crescute.

Gîndiri din ceasuri treze
« De unde », « ce » și « cum »,
Construcții, ipoteze
Vin în cămăși de fum.

Din cele patru părți,
Apar spre dimineață
Nălucile din cărți
Cu chivere de ceață.

Pîn' la bătaia orei
Stau astfel pe mistere,
Pe-o ladă a Pandorei
Umplută cu himere.

FOTOLIILE

Trăiesc nedespărțit de cinci fotolii,
Surori ce m-au urmat din casă-n casă,
Păzindu-mă cu mină credincioasă,
Și suferind de soare și de molii.

Cînd plictisit m-arunc la ele-n poale,
Ele mă strîng la piept, mă bat pe umăr,
La sînul lor regenerat enumăr
Idei zburate, foi rămase goale.

Și lemnul pe sub mână-mi are vine,
Prin care pare-a trece-un sînge cald,
Al cărui puls tot mai zvîcnit devine

Atuncea cînd printre pliseuri groase
Cotrobăiesc picioarele feline,
Ducîndu-mă pe drumuri fabuloase.

ROCHIA DE MOAR

Ca de-obicei, aseară, trag ancora. Odaia
Rămîne ca o punte îngustă, în văpaia
A douăzeci și patru de brațe de cleștar,
Închipuind sub grindă sistemul planetar.

În fuste verzi de-atlaz, se stăpînesc abia
Să nu dea din picioare, fotolii, canapea.
Volumele din rafturi zbugnesc, și după zbor
Se-ntorc ca porumbeii la locurile lor.

Pe geam, un val oceanic stropește picături,
Se clatină-n oglindă desigur de păduri,
Înăbușită fierbe cerneala-n călimară,
Mieroasă, zmaragdie, suc de cucută-amară.

Dulap, scrin, piano, sobă, suspină fiecare,
A zdupăit ceva ca o descălecare,
Picioare transparente sosind din Paradis
Pun unghiile de aur pe masa mea de scris.

În lada de Brașov nu m-așteptam să fie
Greieri, căror le țin strictă catagrafie,
Unul silabisește în violina mea,
Altul preferă ceara din roșia dușumea.

Fui curios să văd gîngăniile ce fug
În pîntecul acelu multicolor coșciug,
Pe-al cărui fund, uitată, absoarbe naftalina
O rochie de moar a tantei Magdalina.

Cînd să ridic capacul mă năvăli un fum,
Pișcînd ca o pucioasă și-un nădușit parfum
De liliac uscat, făcute scrum buchete,
Și-odaia străluci de flăcări violete.

Iar lada mea trosnea ca focul de nuiete,
Și aburul ieșea prin muchi și găurele.

Ținându-mi răsuflarea, deschid, aruncu-mi ochii
Pe locul fumegîndei, mucegăitei rochii.

Mi se păru umflată, aproape-nsuflețită,
Corsajul palpita, poala sălta boțită;
Mănușile de ață din fumăraie-și scoase
Mătușa Magdalina, chiar ea, carne și oase.

Și totuși fără spaimă i-am dat un braț, lejeră,
De mine sprijinită, stătu pe o berjeră,
Iar eu mersei cu grijă capacu-n loc să pun
Peste craterul lăzii cu clocot de săpun,

Ca nu cumva din Hades pe-aceleași vechi canale
Să se reverse și-alte himere infernale.
Și-așa privii născuta din fumeguș stafie,
Cu părul ei de cîlți legat într-o scufie

Albă ca spermanțeta, bătoasă de crohmală,
Iar gîtul cu mărgele părea vopsit cu smoală,
Ochii mocneau striviți ca două mari stafide
Alunecați la vale în foarte-adînci firide.

Pe ici, pe colo, o geană, ca de măceș, o țeapă
În pleoapele gălbui ca foile de ceapă,
Obrajii pămîntii înscorțoșați și creți,
Acoperiți cu pielea unor uscați bureți.

Pe lângă gură cresc niște tului de pluș,
Din nară pică mucul: floare de cerceluș.
Și pe supt ochi mătușa-i spoită cu funingini,
O coadă de melc, limba îi iese printre gingini.

Iar osul de la deget mai nici o carne n-are,
Și unghiile crescute au arcuri ca de gheare,
Pe rochie foșgăiesc gîndacii, curcubeuri,
De n-or fi niște jocuri de fluturi și de jeuri.

Mătușa-și împreună mănușile de ață,
De poala hainei mele îngenunchind se-agață,
Și implorînd burlesc, îmi zice: « Sprijin dă-mi
Să trec nevătămată prin douășpatru vămi.

Scrie-mi vreo două stihuri, fă-mi vîlvă dăscălească,
Să mă cunoască lumea și să mă pomenească. »
« Îmi va fi greu — zic eu — acum întîia oară
Să-ncerc o *Vita nuova* pentr-o octogenară. »

Dau s-o ridic. Mătasea din mină, ruptă, scap.
Repede Măgdălina dă rochia peste cap,
Cu ghearele lungi pielea ca năpîrlită-și taie,
la foc ca o hîrtie și arde vîlvătaie.

Cu palma de rușine la ochi — o credeam scrum.
Mătușa însă zice: « Ia vezi-mă acum ».

Și lângă mine șade, ce frumusețe, of,
O fată cu-ochi de agriși în candid malacof.

Ca piersica prea coaptă e fața-i purpurie,
De rupi pielița moale și carnea se sfîșie,
Cu unghii conabii ca floarea de glicin
Ea-n masa mea lovește pe dinți de clavecin.

« Te voi cînta », strig eu, și-n marile de-a valme
Ce-mi năvălesc în suflet în pripă bat din palme,
În pod nechează un vifor, cutremură tavan,
Pe geam se saltă un cal mare cît cel troian.

Trag botfori în picioare din piele de Cordova,
Înalți pînă la șolduri, muiati în ambră; slova
Arsă pe ei — arabă; iau biciul de peteală,
Pe trup pun un brocart de fină poleială

Și sar pe cal, prin grindă zvîcnesc afară, zbor,
Prin sfere dau o raită, mă urc și mă cobor,
Cavalcadez departe spre-acel de aur ban
Ce arde și se umflă: steaua Aldebaran.

Prin praf imens de foc străbat Calea-lactee,
Cu mîna pîlnie ochii feresc de vreo scîntee,
În fine trec prin Siriu, și descinzînd eliptic
96 Pun tălpile din nou sub candelabrul criptic.

Nici babă și nici fată ! Pocnește-n violină
Unul din cei doi greieri, luminile declină,
Desfac capacul lăzii. În ea, pe fundu-i doar,
O veștejită rochie de jeuri și de moar.

Miroase a patchouli, și cînd o scutur, iată,
De-un nor de molii albe odaia e-mpuiată.
Adorm cîntînd în vise stihuri miraculoase,
Trei genii mă păzesc cu săbiile scoase.

TRANDAFIRUL

Mirosind trandafirul suav,
Mă gândesc la ceva veșnic și grav,
La Ahile spărgînd Ilionul,
La caldei ridicînd Babilonul,
La soarele coborînd în ocean,
Spre-a roși păduri de mărgean.
Trandafirul își trage esența,
Culoarea și magnificența,
Din sîmburele de nestemate
Și flăcări îmbălsămate

Cu care metalele ard
De ani un miliard.
Trecînd peste el vreo albină,
De-atîta mireasmă leșină,
Cît este de tare nectarul
Cunoaște prea bine bondarul.
Împinsă de un cànnon numeric,
Floarea se desface sferic
După cerul cu planetele-n șir,
Care miroase a trandafir.

PEPENELE VERDE

Harbuz, colosal smarald
Crescînd pe pămîntul cald,
Vas lucrat de mîini persane,
Tăiat în meridiane,

Din care la razele lunii
Beau fazanii și păunii,
Smălțuită, verde mitră,
Uriașă, dulce chitră,

Pictată nucă de coco
De vreun aztec la Tezcoco,
Fruct demn de cedrii giganți
Din țara cu elefanți,

Fagur sferic de Himet,
Chisea cu-nghetat șerbet,
Planetară besactea
Cu șaluri turcești în ea.

Din funduri adânci de mine
Sugi roșăța de rubine,
Cu catran din minereuri
Vopsești sîmburii de jeuri.

Din munții cu chihlibare
Scoți parfumurile rare,
Prin vrej din ghețuri îți trece
Sucul zaharat și rece.

Prin lungile tale cozi
Sorbi seve din antipozi,
Și carnea-ți arată fala
Soarelui din Guatemala.

MĂR TĂIAT

În acest măr trăiește-n pace,
În curcubeie înfășat,
Gingaș la piele și plușat,
Un mic vierme rapace.

E-un fel de geniu minier
Ce-și sapă-n fructe cale-ngustă,
Și-are-n gura care gustă
Mandibule de fier.

Chiar și cînd doarme roade-n silă,
Și-n noaptea umedă sticlește
Tăiosul, carnivorul clește
De harnică fosilă.

În miezul crud își face uliți,
De l-ai întîmpina te sperii,
Venind pe brînci, cu-atîtea perii
Subțiri ca niște sulii.

Și peste tot în locul ros
Se scurge un balsamic vin,
Un suc de-eucaristii, sangvin,
Și cu suav miros,

Pe care, cu pupile oarbe,
Trecut, filtrat ca printr-o sită,
Prin galeria părăsită,
Tîrîndu-se, îl soarbe.

Damnat la somnul infernal,
Obscur, fără răsuflătoare,
El se visează zburătoare
Închisă-ntr-un canal.

Pe-un glorios de marmuri pod
Se vede-n haină îngerească,

Cu aripe ce-ncep să-i crească
Ieșind la antipod.

În aerul mortal de tare,
Scăpat din mica lui păstaie,
Spre alte mere zboru-și taie
În jocuri planetare.

Dar eu retez chivotul acru,
Misterele concentric rup,
Se zbate viermele șurub
În mausoleu de nacru.

PĂPĂDIA

Visez că soarele-i o păpădie,
A cărei floare-ascunsă nentrerupt
Aruncă peste-acoperișul rupt
Al cerului, în aerul ce-adie,

Imense fulgurațiuni de fire
C-o-ncetinea leneșă, spectrală,
C-o liniște de pauză corală,
De-o insonoritate peste fire.

Ninsoare e, invazie de fluturi?
După incalculabile gestații,
Impetuoase flori răsar din luturi,

Păduri de spume, albe vegetații,
Sau, Moarte, tu, cortina-ți albă fluturi?
În somnul meu sînt multe generații.

COLIZIUNE

Cu mină timorată
Își mișcă melcul lin
Piciorul cristalin
Pe linia ferată,

Și carnea lui plăpîndă,
Întîrziindu-și scopul,
Ridică periscopul
Într-o atentă pîndă,

Căci lunga șină rece
E-un infinit arcuș,
Un negru-alunecuș,
Prin fibra cărui trece

O tunătoare odă,
O undă emisară,
Ce face să tresară
A melcului pagodă.

Și iată de semnale
Abia răsună halta,
Și una după alta
Trec roate infernale.

O, tragice destine !
O, ignorate norme !
Ce greutate enorme
S-au răsturnat pe tine !

Pe talpa ta năucă
Tu te mișcai prea rar,
Al tău greșit orar
Uitase o nălucă !

Dar nu, de roata-adversă
La timp și tacticos

Făcuși doi pași mai jos,
Aproape de traversă,

În zone limitrofe,
Cu carnea ta plâpîndă,
Stînd înțelept la pîndă,
Pe lîngă catastrofe !

COSMONĂUT

Pe mare-o aripă-am aflat
De fluture imaculat,
Brutal împinsă-n sus și-n jos.
Ce naufragiu curios !

Nu mai puțin pe-un vîrf alpin,
În coama unui falnic pin,
Ar fi un lucru uimitor
Să vezi un pește zburător.

Îmi pare clară Odiseia:
Lăsînd garoafa și-orhideia,
Dînd ipotezelor urmare,
Pornește fluturul spre mare

Și merge-n plină feerie,
A navelor policromie
Părîndu-i fluturi colosali,
Prin aer face pași spirali.

În larg amerizează. Unde-i?
Se vede-tors pe fundul undei,
Stînd drept pe un cristal concis
Ca un al doilea Narcis.

Deodată sticla se despică,
Înfuriat, Neptun ridică
Tridentul ruginit și greu,
Urlă și Thetis și Nereu.

Zadarnic fluturul încearcă
Să se ridice ca o arcă,
Să se salveze de dezastre
Zburînd spre cerurile-albastre.

O grindină-l înăbușește,
Deasupra lui se prăbușește

O plumburie, groasă rouă,
Și dislocat se rupe-n două.

O ! impalpabilă epavă,
Tu meriți nu puțină slavă !
Cîți cutezară, atrași de-un flaut,
Pînă la primul cosmonaut !

GREIERII

Aseară-n biblioteca mea,
Din sobă, ușă, dușumea,
Din rafturile de stejar
Am ascultat un cântec rar.
Veneau de pretutindeni scîrțîiri
În rîuri limpezi și subțiri,
În mărunțele ferăstraie;
Părea că în odaie
Crescuse deodată o livadă
Și buruieni în ladă,

Și printre tomuri cu cotoare roșii
Foșnesc lin chiparoșii,
Că în Machiavel și Guicciardini
Se zbat de vînt măslinii.
Trecutul mi-l pileau cu gura,
Scoțînd afară rozătura,
Stîrnindu-mi jalea și iubirea,
Răscolindu-mi amintirea.
Sunau strident și tare
Scrisorile de prin saltare,
Se auzea un gri-gri scurt pe masă
De la vreo strofă printre cărți rămasă.
În ceasul încrustat cu fildeș și bagă
Un greier ronțăia și rumega.
Un scrin arhaic de mahon
Se prefăcuse într-un ariston,
Dulapul negru Biedermeyer,
În orgă grea cu țevi de aier,
Și soba cea plină de fum,
În sonor harmonium.
În paturi și canapele
Găsise greierii ospele,
Garderobul cu vetuste fuste
Se umpluse de lăcuste,
Molozul dintre cărămizile de lut
Cînta ca și de flaute umplut,
Ale tavanului vechi șipci
Erau țitere și scripci.
Credeam că dorm pe culmi la oi,
Și-un Tityr zice-mi din cimpoi,
Apoi urcară înspre zona siderală,
Alcătuind o iscusită țîrîială
Pîn' ce lumina dînd în cercevele
Se mistuiră-n pulberea de stele,

Însă un greier mic,
Lui Sèneca amic,
Ascuns în tocul auriu,
Chiar ziua țiuie când scriu.

MISTREȚUL

Salut, păduri ciclopeene !
O, ce beție de parfum,
Molizii, brazii din troiene
Exală de esențe un fum.
A nins măreț o noapte plină,
Stejarii tremură-n broboadă,
Sacerdotalii pini se-nclină
Cu pelerine de zăpadă.

Cu mîna pîlnie la gură
Un chiot dau pentru Echo,
Departe din înfundătură
Răspunde nimfa: O-o-o !
Mă-ntorc spre cer să prind viață,
Picioarele pun în compas,
De ger, sudoare, muc înghiață
Făcîndu-mi perle pe la nas.

Fug ursul, rîsul și dihorul,
În mîna scuipe o dată eu
Și-apuc de coada grea toporul
Din care cînt barbar Orfeu.
Izbesc vîrtos la rădăcină
Un brad frumos ca un fecior,
Stropindu-mă cu neaua fină,
El șovăie într-un picior.

Semăn la chip cu Polifem
(Pe-un ochi un sloi mi-a pus pecete)
Pe Eol și Boreu blasfem,
Și pe Zamolx cinstit de Geți.
De frig am promoroacă-n palme,
Polei pe sculele de fier,
Să mă-ncălzesc răcnesc sudalme
De Hercule și Jupiter.

Bătînd zăpada fac o vatră,
Îngrămădesc trunchi peste trunchi,
Amnarul îl lovesc de piatră,
Cu iasca-aprinsă îngenunchi.

Se-ncinge strașnic jărăgaiul,
Trosnește fiecare fus,
Ard crăcile de brad ca paiul,
Se-nvirte ciorile pe sus.

Precum Aheii și Troienii,
Așez pe spuză un mistreț
Îmbălsămat cu mirodenii
Și miruit cu vin de preț.
Pe o frigare-l pun să joace,
Și-n timp ce-i dau o pișcătură,
Să văd adînc dacă se coace,
Din ploscă trag o-nghițitură.

Închin Cotnar pentru Echo,
Care-mi răspunde: O-o-o!

COSITUL

Sub crestele cărunte,
Pe care vara strălucește neaua,
În fînul de pe munte
După cosit îmi văd, pe spate, steaua.

Ce este oare viața?
Cu mine vino să veghezi din noapte
Și pînă dimineața,
Cînd pierе de pe cer imensul lapte.

Simți-vei cum lucerna,
Trifoiul cresc din huma lunecoasă,
Făcîndu-ți vie perna
Pe care mîine-o vei culca sub coasă.

Sulfina, cimbrisorul
Trăiesc învălmășite fără schismă.
Ghizdeiul, meisorul
Se-amestecă cu aromata izmă.

Mărețul Solomon
Nu-și balsăma talarul și tunica
Cu mir și cinamon,
Precum de rouă mi-e jilavă chica.

Tresare mortăciunea,
Și pretutindenii unde-ți calcă pașii
Se clatină pășunea
În care sar șopîrla și cosașii.

Cad merele pe jos
În cimitir, și șase luni pe an,
Sub nucul cel vînjos
Căprițele trăiesc ca-n Canaan.

Dind hrană florilor,
Se scoală morții ca-ntr-o înviere,
Și din esența lor,
Fără răgaz, albina scoate miere.

Statornicie

O, TU, CU OCHI ALBAȘTRI...

O, tu, cu ochi albaștri, cît de frumoasă ești !
Așa desigur sînt făpturile cerești,
Pe care le vedeam, copil, întraripate,
Cu cîte-un crin în mîină și pletele pe spate.
Cînd te cuprind de mijloc îmi pare că e vis,
Că mi-a picat un înger de sus, din paradis.
Cu mare sficiune pe-obrazul tău pun gura,
Gustîndu-i amețit aroma și căldura.
De mă pecetluiește buza-ți trandafirie,
Mă simt înviorat ca de-o eucaristie,

Mă-ntreb de-i cu putință ca tu să mă iubești.
O, tu, cu ochi albaștri, cît de frumoasă ești !

Mîngîie-mă cu mîna ta cea copilărească,
Îneacă-mă cu coama ta supraomenească,
Ce cade ca o creangă pletoasă și divină,
Cu miros de cinam și frunze de lumină.
Fă-mi cerc pe după gît cu brațul tău subțire,
Așa cum se cuvine smeritului tău mire,
Și lasă-te ușoară cînd cu un salt vînjos
Te duc în patul biblic de cedru și-abanos,
Neprihănită, goală, zvicnind fără veșmînt
Să dormi cu mine noaptea în sfînt așezămînt.
În raiul tău suav mă-mbii și mă sfințești,
O, tu, cu ochi albaștri, cît de frumoasă ești !

FRUNZA

Din frunzele ce-n geam
Azi s-au lovit într-una,
Căzînd sub pom morman,
Ți-am pus în carte una,

Bătînd în roșiatic,
Ca un țesut domnesc,
Cu fire de jărătic
Ce încă mai sclipesc.

E moale ca atlazul,
Și ca o gură mută
Ce străbătînd obrazul
Pe pleoape te sărută.

Precum într-un ghioc
Asculți al mării hohot,
În foaia mea de foc
Cad frunzele cu șoșot.

Auzi foșnirea lină,
Suspînul lor ușor,
Atunci cînd prin grădină
Le-mpinge un picior.

Sau cînd le-alungă vîntul
Pe drumuri și-n orașe,
Cîntînd pe tot pămîntul
Preludii uriașe.

O, Til, ți-am pus în carte
O frunză de atlaz,
Prin care de departe
Te mîngîi pe obraz.

NU

« Mă iubești ? », pe Til întrebai, strângînd-o în brațe.
Părul pe-obraz revărsîndu-mi, rîzînd zise: nu.

•

« Cugetă bine ce spui, am strigat cu fața spre lună.
Zeii stau martori în stele cu ochii la noi.»

Til mă scrută cu privirea albastră ca marea,
Candid și galeș zîmbind, din nou zise: nu.

« Vrei tu să fii Agamemnon, Alexandru sau alt erou
mitic ?
Troia vrei, Theba ? Mă vrei cu spada sclipind ? »

Noaptea era măreață, se-auzea al planetelor cîntec,
Til, mîngîindu-mi coama, zise iar: nu.

Degetele-ncet eu prin aer le resfirai ca pe liră,
Vaiete triste de fiare răsunau prin păduri.

« Știi cît a plîns Orfeu, pierzînd pe Euridiké,
Jalea mea este mai neagră „nu“ de-mi răspunzi. »

Til mă cuprinse de gît, pe umărul meu lăsă capul.
Buzele abia mișcînd, ca un ecou șopti: nu.

O, TILY...

O, Tily, ești nebună,
Eu n-am mai multă minte,
Ne-arată-a fi din lună
Și semne și cuvinte.

Aproape dezbrăcată,
Te-ntorci și te întinzi,
De tine încântată,
Zimbești între oglinzi.

Eu, rigă într-o ureche,
Cărui de oști nu-i arde,
Înșir rime pereche,
Păzit de halebarde.

Tu cînți de-mi spargi timpanul,
Faci zeci de piruete,
Cutremuri chiar tavanul,
Pin' ce te iau de plete.

Le suflu și le scutur.
Tu-mi mîngii pumnul greu,
Ești prinsă ca un flutur
De laba unui leu.

În ochi cînd te scrutez
E-atîta albăstrime,
Că-n stare-abia te crez
De-așa gingașe crime.

Părintele-ți sînt, Domnul!
Ce iute-adormi mă mir.
Ca să nu-ți tulbur somnul,
Eu nici nu mai respir.

TIL A INTRAT ÎN CASĂ

Til a intrat în casă
Pripită ca furtuna,
Zvîrlind vijelioasă
Jos, una cîte una,

Mănuși, ciorapi, sandale
Și rochia de pe ea,
Și cu picioare goale,
Rîzînd în fața mea,

A început să joace
Cîntînd mai mult în gînd
Încolo și încioace
Pe dușumea săltînd

Un dans de fantezie
Lunar și virtuoz,
Sublimă erezie
Chiar pentru Berlioz.

Și salutînd suavă
Cînd dansul isprăvi,
De gît mă luă și gravă
În ochi lung mă privi.

Mă sărută, mă strînse
Cu gest copilăresc,
Șopti, cu hohot plînse:
« Eu nu te mai iubesc ».

O, zei așa de cruzi,
N-am șters obrazii mei;
Și astăzi mai sînt uzi
De lacrimile ei.

Mă-ntreb de-atîtea ori:
Tot să fi fost minciună?
Ori eu țiș lami din nori,
Ori Til este nebună.

CU MÎNILE-AMÎNDOUĂ

De mult pe-al nostru crug
Eu aveam chip și grai,
Vedeam solarul rug,
Iar tu, Til, nu erai.

Sclipeau comete, stele
Zăpada cea ușoară;
Cu diamante grele
Ploua în cîte-o vară.

Călcam iarba nebună,
Mai naltă decît omul,
Ședeam drept, și-n furtună
Mă scuturam ca pomul.

Răcoare îmi da rîul,
Mă-mbălsămam cu crinul,
Ca mierea-mi părea grîul,
Plin de tărie, vinul.

Dar cîteodată totuși
Tînjeam în acest rai,
Creșteau platani și lotuși,
Iar tu, Til, nu erai.

Mă întrebam pe unde
Întîrzii și colinzi,
Te căutam în unde
De ape și oglinzi.

Știam c-o viață vie
Din viitor mă cheamă,
De-a cărei gingășie
Mi-era și dor și teamă.

Dar într-o zi vestită
O ușă s-a deschis,

Frumoasă și smerită
Tu ai descins din vis.

Mi-ai zis, zîbind: « Sînt eu !
Cu mîinile-amîndouă
Te chem în veacul meu
Spre-o primăvară nouă. »

STATORNICIE

Til, ce șoptim o dată
Se-aude pînă-n stele,
Trăim etern prin ele.

Cu soarta-ngemănată
Sîntem ca două limbi,
E greu să le mai schimbi.

Tu ai crezut, se vede,
Că juri glumind și treci!
Oh! ne-am legat pe veci.

Cuvintele sînt spede,
Oricît de slabe încă
Inscripții fac și-n stîncă.

Fie profan ori sacru,
Amor e el și tot el.
A spus, cred, și-Aristòtel.

E gingaș ca un nacru,
Dar miezul e de-aramă,
Că piere nu mi-e teamă.

Din osie să scoți
Încerci, Til, în zadar,
Sistemul planetar.

Să mă abați nu poți,
Aștrii mereu mă trag.
Tot ce faci tu mi-e drag.

La vorba-ți răutăcioasă,
Ce-i drept, pleoapele strîng,
Și pe furiș chiar plîng.

Dar inima-i voioasă,
Căci cele două limbi
Nu-i chip să le mai schimbi.

CONSULT TOȚI FILOZOFII

Ce este această lume,
Otilio, să-mi spui !
Neantul face glume
Fiind un demon haihui.
Ce este această lume ?

Te-ntreb unde e anul
Cînd prin salon jucai,
Sau răscoleai brusc pianul
Ca pe un stol de cai ?
Te-ntreb unde e anul !

Am în acest album
Un fir de-aur curat,
Din părul tău — un fum
De mult evaporat.
Am în acest album.

Consult toți filozofii,
Pe Platon și Socrate,
Să știu dacă pantofii
Sînt semn c-ai existat.
Consult toți filozofii.

În scrin am o batistă
C-un monogram rotund.
La teza agnosticistă
Cu ea-ncerc să răspund.
În scrin am o batistă.

Cînd totul se usucă,
Și ochii amăgesc,
Că n-ai fost o nălucă
Nu pot să dovedesc.
Cînd totul se usucă. . .

BARBA

Otilia, hai sus pe cal,
Pe crupă aruncă-te la spate,
În coama mea de Decebal
S-ascunzi pupilele curate.

Înnoadă mâinile gingașe
Lîngă grumazul meu vînjos,
Și lasă tălpile golașe
S-atîrne fără scări în jos.

Trei plete negre, trei stindarde
Vor filfii măreț în vînt,
Scăpărăturile vor arde
Scaieții roșii pe pămînt.

Prin gîrle și prin lac vom trece,
Cînd pe la vad, cînd înotînd;
Stropiți în piept de apa rece,
Gonind ne vom usca curînd.

Sălbăticiunilor cu pliscuri
Le vom părea, cred, spețe noi,
Vom face drumul către piscuri
Cu păsările după noi.

De bucuria cavalcadei
Vom trage-o lungă chiuială,
Vom sta în spumele cascadei
Să ne spălăm de nădușeală.

Și cînd ți-oi prinde-n palme fața,
Să nu te sperii de-a mea barbă,
E parfumată ca fîneața
Jilavă, moale ca o iarbă.

APA VIE

Ades în casa mea mă-nchid,
Și plîng ca regele David
Pe fiul său Avesalom
De plete spînzurat în pom,
Cu gîndul la Otilia,
Cu părul ca vanilia.
S-o torn în aur de Ofir,
Punîndu-i soclu de porfir,
Sub un împodobit tavan
Din lemn de cedru de Liban ?

Pustiu e muntele Sion !
Unde ți-e templul, Solomon ?
Dă-mi, rege, apa vie,
Care pe morți învie,
Căci vreau s-o țin curată,
De-a pururea nevătămată,
Cu gloria cîntării
Și proștețimea mării,
Sclipitoare ca rubinul,
Neprihănită ca și crinul,
Răcoroasă ca un lac,
Și floarea de liliac,
Cu-obrajii plini de rouă,
Ca merele cînd plouă.
Sufierea dulce să-i rămîie,
Ca la o coajă de lămîie,
Și trupul îmbălsămat,
Precum un strugure uscat.
Picioarul neted în sandală
Să aibă carnea de migdală.
Și să lase-n urmă val
De smirnă și santal.
Vreau să trăiască-ntr-una,
Cît stelele și luna.

GENEALOGIE DIALECTICĂ

Naintea vieții tale
Cu miliarde de-ani
S-au încheșat metale
Și-au bubuit vulcani.

Rozina, ai mulți strămoși,
Prin unghii tu ești rudă
Cu munții cei stîncoși,
Ai jad în carnea crudă.

Din algă, iarba groasă,
Jucînd în mări crispate,
Ai coama grațioasă
Ce-ți cade lung pe spate.

Bunic ți-este mamutul
Groi la călcătură,
De monștrii vechi temutul,
Căci fildeși ai în gură.

Sărutul mi se trece,
Dar cîteodată pregeți,
Ca silexul ești rece,
Deși ca iarba fremeteți.

NU MĂ MUSTRA

Nu mă mustra prea tare,
Ce-acum am să rostesc
Sînt vorbe milenare:
Rozina, te iubesc.

Știu, astfel de cuvinte,
Tocite de vechime,
Le-alungă un om cuminte,
Dar mie-mi par sublime.

Simțindu-mă erou,
Eu mor și înviez,
Uimit de-al lor ecou,
Un nou Orfeu mă crez.

Plutesc ca-ntr-o poveste
Cu-ndrăgostitul soare,
Formula asta este
Mereu fermecătoare.

Spunînd-o vom păși
În Cîmpii Elizei,
Vom fi iluștri și
Asemeni unor zei.

Cu capul tău pe umăr
În viitor eu cresc,
Rămîn de-a pururi tînăr,
Rozina, te iubesc.

PIATRA FILOZOFALĂ

Cînd te cuprind la piept,
Sau îngenunchi vibrant,
Mă simt mai înțelept
Ca filozoful Kant,

Care-a ajuns cărunt
Scriind *Rațiunea pură*,
Eu te sărut mărunt
Pe-obraji, nas, ochi și gură.

Poeții cei sublimi,
Romantici sau ermetici,
Fugind pe înălțimi
Au fost niște bezmetici.

Munții se-ntorc pe dos,
Uit timpul să-l mai număr,
Cînd capul tău frumos
Îl lași pe al meu umăr

Sau cînd te-ncrunți ușor
Și mă scrutezi atent,
Să știi dacă te-ador,
Ori sînt impertinent.

Cu coama aurie
Ești mult mai triumfală,
Decît prin alchimie
Piatra filozofală.

Eu voi intra în rai
Zburînd printre pîrofani,
Prin tine, care ai
Doar douăzeci de ani.

PAȘII

Pe poarta-ncet deschisă cînd te strecoari tiptil,
Hoșește de-ai călca, simt pașii tăi, o, Til.

Din miile de timbre ce sună-n univers,
Îndată-ți recunosc precipitatul mers.

Așa, de frică, sare prin crăpături șopîrla,
Și-ascunsă pe sub pietre din fluiet cîntă gîrla

Sau roade veverița alunele-n dinți sparte,
Și-n lampă se izbește un fluture de noapte.

E-un foșnet inefabil, un strop în geamul ud,
Un zbor suav pe care eu singur îl aud.

Furtuna dacă te-ar îmbrățișa pe drum,
Desfășurîndu-ți părul în aer ca un fum,

Pămîntul de-ar urla de grindină și ploaie,
Și piedică ți-ar pune copacii ce se-ndoaie,

Dac-ar trăsni prelung prin norii uriași,
Te-aș recunoaște totuși îndată după pași.

În cale ți-aș ieși, să-ți șterg obrazul ud,
Căci mersul tău suav eu singur îl aud. . .

INTERDICȚIE

Nici n-ai ieșit pe ușa cea de perete dată,
Și-ncep să număr ziua cînd vei veni din nou,
Mă învelești cu părul și mă săruți o dată,
Și pieri din fața mea cîntînd ca un ecou.

Iubirea mea-i făcută din grijă și-așteptare,
Să merg cu tine-alături îmi este interzis.
Stai într-un turn de aur sclipind în depărtare,
Și ca s-ajungi la mine tu zbori peste-un abis.

La ora fermecată te-aștept cu îndoială,
De-ntîrzii simt o spaimă, de vii, melancolie,
Mi-e teamă de-acea zi în veci catastrofală
Cînd nu te va mișca a mea thaumaturgie.

Din mine trupul tău nu se va face rodnic,
Puțin te strîng în brațe, mai mult te văd în vis,
Nu-ți voi fi mire sacru, ci pururi un logodnic,
Să merg cu tine-alături îmi este interzis.

SAFIRE

Ca un miner ieșit din mină
Mi-acopăr ochii la lumină,
Trec amețit printre colori,
Vederile mă dor de flori,
Mă miră flacăra din vatră
Și muntele sticlos de piatră,
Abia pot îndura
Cleștarul, marmura,
Oglinzile, zăpada,
Sideful, apa, spada.

Dar cînd albastrele-ți safire
Privesc, îmi vin în fire.

Vîntul, oricît de lin,
Mă săgetează-n plin,
Ploaia de primăvară
Pe palme mi-e povară,
Un fluture de trece,
Simt aerul mai rece,
De-o vrabie ce vine-n zbor
Îndată mă-nfior,
Mătăsurile ce foșnesc
Mă-nțeapă și rănesc,
Dar cînd cu brațul tău subțire
Mă strîngi, îmi vin în fire.

EPITALAM

Obrazul tău e proaspăt, îmbălsămat și rece
Ca mărul abia rupt,
Prin părul tău în vilvă vrăjită mâna-mi trece
Într-un desiş abrupt.

Genunchi, picioare, umeri, subțirele tău bust
Și mirul gurii tale,
Tot ce respir și-ating cu buza are gust
De cărnuri vegetale.

O, vino-ncrezătoare în casa mea, tu, care
 Ai șaisprezece ani,
Nimeni de vîrsta-ți darul de-a te slăvi nu are,
 Toți sînt niște profani.

Ca să mă-nchin cu imnuri și în acord de țiteri
 Să-ți cînt și să-ți descînt,
Eu știu pe dinafară ca cei mai vechi presbiteri
 Al Cîntecelor Cînt.

Punînd a mea ureche pe pîntecele gol,
 Pe-acel sigil de nacru,
Îți voi vorbi de aur, de fildeș, de pristol,
 De tot ce este sacru.

Eu știu să te slăvesc cu palmele pereche,
 Precum în Vatican
Un papă umanist, uimit de lumea veche,
 Bronzul atenian.

Am învățat anume saluturi monahale
 De l-Alighieri Dante,
Smerite genuflexii, suspine, osanale
 Gentile și pedante.

Nainte de-a te trage-n alcovul plin de umbră,
 În arca lui Noah,

Îți voi cînta preludii pe clavicordii sumbre
Din Haendel și din Bach.

Canoanele cunosc cum să te fac exarca
Venerei cipriote,
Am comentat adînc pe marele Petrarca
Și pe bătrînul Goethe.

Mîngîietor în șoaptă și fără șovăire
Eu sînt poruncitor,
Supune-te suavă unui teribil mire
De taine știutor.

EROTOCRIT

Iubite Erotocrit,
De tine cît am jelit !
Mă uitam la cîte-o stea,
Și mă topea dragostea,
Mi se părea că se-adună
Toți libovnicii în lună,
Că stelele-s flori în grădină,
Iar Luceafărul albină.
Nu puteam din plîns să tac,
Închisă tot în iatac,

Despleteam coada pe umăr
Și-ncepeam perii să-i număr,
Vrînd ziuă și ceas să știu
Cînd de gît o să te țiu.
Ascultam pe lîngă uși,
Crezînd c-o să vii acuși,
La geam alergam pripită,
Auzind de cal copită.
Ascultam zvon de cișmele,
Ți-auzeam glasul în ele.
La freamătul de finici
Îți credeam pașii aici,
Numele tău cel drag
Îl desfășuram șirag,
Fiecare literă
O cîntam pe țiteră.
Fiecare vorbă
O sunam pe teorbă.
Noaptea te visez în somn
Gătît în straie de Domn,
Ca într-o icoană scris,
Sprinten ca un chiparis,
Iar în tărie la fel
Cu cedrul din Israel.
Încondeiați cu migală
Ochii-ți au chip de migdală,
În gură ai anason,
Și pe piele cinamon,
Și pieptul lat și păros
E un lan cu spicul gros.
Gol în așternutu-mi vin,
Să simt că-nviu și leșin.
Cu brațele fă-mi un cerc,
Să nu pot scăpa de-ncerc.

Sărută-mă pururea,
Să rămîn de tine grea;
Din frunte spre tălpi în jos,
Să-ți fac un cocon frumos;
Din tălpi spre părul gălbui,
Să-ți fac cocon cilibiu.

DEBORAH

În numele cel sfânt al lui Iahvèh, e ora
Să se-mplinească legea, să fii a mea, Deborah.

O dragoste lumească-i mai sacră decît Thora !
Cum de-ai uitat porunca strămoșilor, Deborah ?

Femeia e datoare, precum Șelomo scrie,
Bărbatului puternic să-i fie bucurie.

Cu brațele subțiri să-l strângă de grumaz,
Să-și desfășoare părul stufoș pe-al lui obraz,

Să-i dea din rodul gurii și-al sînilor, din tot
Ce-ascunde rușinoasă întru al ei chivot.

Cînd îngerul vorbește cu falnică ivire,
De seminții și neamuri nu este îngrădire.

Deborah, amintește-ți de Tobie și Sara,
De-Ammòn ce s-a culcat cu ruda sa Tamara,

De Iacov cărui Domnul împărtășindu-i mila
I-a hărăzit drept soațe pe Lea și Rahila,

De înțeleapta Sarai dînd lui Avram în dar
O roabă egipteană, pe tînăra Agar.

Vii din Liban, Deborah, frumoasă peste fire,
Ai cincisprezece ani și ochi de mari safire.

Urmează-mă, Deborah, e vremea să trăim
Ținîndu-ne de mîna în munții Efraim,

Să te-mpletești gingașă ca vița pe-al meu trunchi,
Obrazul meu să-l lași lipit cald pe genunchi,

În apele cu spume să ne scăldăm pereche
Și buza mea să-ți dea fiori lângă ureche.

Ne vom hrăni cu faguri și cu smochine dulci,
Voi strînge ierburi moi pe care să te culci,

Cu gura îți voi pune peceteți pînă la glezne
Și te voi legăna ca să adormi mai lesne.

A zis să te iubesc Cel ce-a dat suflet humii,
Să nu faci stricăciune în rînduiala lumii.

HARICLEEA

O, prea iubită Haricleea,
A fericirii află cheia
De la un filozof expert
Uitat de Diogen Laërt.

Deci *primo*, mai presus de toate
E a te-avea-n proximitate,
Legată în îmbrățișare
De-i cu puțință cît mai tare,

Să nu rămînă-ntre noi loc
Chiar dac-ar fi să te sufoc,
Să simt cu-obrazul cum respiri
Și ale genelor clipiri.
Cu degetele cînd sfoasă
Tu piepteni chica mea lătoasă,
Pe umăru-ți cînd mîna-n jos
O plimb să văd de-i lunecos,
Lăsînd-o pe genunchii reci,
Să știu de-s demni de-artiștii greci.

Secundo, poate să se miște
Din loc toți codrii; noi, ca niște
De lună zăpăciți nebuni,
Nepăsători de goți și huni,
Din buze să ne miruim
Setoși pe unde nimerim,
Ca să rămînem pururi tineri,
Milostiviți de Zîna Vineri.
Nu-ți mai destăinui și-alte glume
Cu care pe această lume,
De mari calamități pîndiți,
Putem fi foarte fericiți.

ARETUZA

Iubite Erotocrit,
De ce ești așa mîhnit?

Minunată Aretuza,
De dragu-ți mi-e arsă buza.
Alergai în largă lume
Pe calul meu alb în spume.
M-am dus să cumpăr covoare,
Să ți le pun sub picioare,

Să nu simți la glezne trudă,
Să calci ca pe iarbă crudă.
Am adus zugrav vestit,
Să-ți facă chipul leit.
În părțile indiene
Visam negrele-ți sprincene,
Pe câmp cu cicori și jaleși
Mă priveai cu ochii galeși.
Lîngă nuferii din iaz
Mă gîndeam l-al tău obraz.
Mă sui în foișor,
De cristal strălucitor,
Venea vîntul rotocoale,
Îți simțeam părul cel moale.
Călcai cetăți sumedenii,
Unde se vînd mirodenii,
Nu găsii plătind comoară
Gura ta cu scortîșoară.
Ochiul dacă îmi cădea
Pe cîte-o zarnacadea,
Pe iasomii și iacînți,
Mi-aminteam de ai tăi dinți.
În pădurea cu măslini
Auzeam pașii tăi lini.
Cînd zăream un chiparos,
Vedeam trupu-ți mlădios.
Gutui de vedeam mănunchi,
Cugetam l-ai tăi genunchi,
De vedeam grîul în spic,
Mă gîndeam la puful mic,
La pîntecul diafan,
Ca vasul de porțelan.

CHLOTO

Pe seară cîteodată mă plimb prin vis agale
Pe lîngă temple vechi cu frize și-astragale.

Printre măslini, smochini și cipri pare-mi-se
C-aș fi putut să fiu Ahile sau Ulise.

Aș fi mîncat oi fripte, naramze și lămii,
Nemuritor în toate, afară de-un călcîi.

Și pentru-o fată crudă crescută preoțește
Aș fi-njurat în corturi, m-aș fi bătut hoțește.

La Troia-un cal de lemn puneam în fața porții,
Sau mă porneam pe drumuri să văd din viață morții,

Cu ceară în urechi pe sub soioase chice,
Legat de un catarg să nu mă-ncînte Circe.

Eheu! Un timp imens de-Aheea mă desparte,
Am fost ursit de Chloto să dorm cu capu-n carte.

1940

IDILĂ TEOCRITIANĂ

În hrubă du-te, Daphne, și dă la bute cep,
Din vinul cel bătrîn acuma vreau să-ncep.

Să fii cu ochii-n patru urciorul să nu-ți scape,
Pojghița ca de sînge n-o speli cu zece ape.

Dacă de ger la vrană s-a-nțurțurat izvorul,
Porfirul minunat fărîmă-l cu toporul.

Desprinde de pe grindă costițele-afumate
Și strugurii chirciți cu boabele brumate,

Și vino sus la vatră cu chiciură pe-obraz,
Cînd se preface-n lacrimi să fac de tine haz.

Feriți de Acvilon să stăm strînși în odaie
În fața a doi bușteni ce ard cu pălălaie.

Nectarul să nu-l torni decît în vas de lut
Trandafiriu de spumă și pîn' la vîrf umplut.

Nimic dacă-mpotrivă, cum mi se pare, n-ai,
Să punem pe Mirtil să fluiera din nai,

Și să jucăm prin casă vechi jocuri idolatre,
Ca speriat dulăul să-nceapă să ne latre.

Amor stînd la fereastră privește-ntaripat:
E un îndemn acesta să-mi vii la noapte-n pat,

Căci știi că sîinii tăi într-una îmi dau bolduri,
Ești netedă la umeri și plină pe la șolduri.

Ca să ne-mbete somnul, uscate-am pus în pernă
Sulcină, levănțică și-o mână de lucernă.

Pot să te strâng în brațe cât timp ard șapte facle,
Fiind săltăreț ca Pan și tare ca Heracle.

EU SÎNT GREC

Cînd mă așez lîngă unda sărată a Pontului negru,
Pulpele goale-ntinzînd pe nisip, visez că sînt grec.

Plin de-o pojghiță de sare sînt bronz răsturnat de pe
soclu,
Spumele trec peste mine lăsîndu-mi trupul lucios.

Thetis aruncă pe țărături pletele-i îngrozitoare,
Vrînd să le-apuc, rămîn cu șuvițe de alge.

Mii de sirene cîntă în scoica urechii mele,
Mii de tritoni își saltă din apă spinările verzi.

Stoluri de mari păsări albe țipînd se coboară spre
valuri
Peste puzderii de pești ca pete de smoală.

Nave cu vîslele lungi alunecă lin spre uscat,
Se clatină grele, cu miros de putrede nuci.

Pescari cu bărbi ascuțite, goi ca pe-o urnă elină,
Plase răstoarnă umflate de roadele mării.

Deal de scrumbii argintii zvicnind, aruncîndu-se-n
aer
Calcani ghintuiți, moruni cu falca lăptoasă.

Iar dedesupt plesnește din coade o albă sirenă,
Prinsă-n rețea, cu ochii ca două smaralde.

Încearcă să fugă spre larg, zbatîndu-se iute,
Eu sar în picioare, o prind de șoldul solzos.

E umedă, tremură-n brațe, nebunește începe să țipe.
Surorile-asemeni răspund din negrele funduri.

Amețit o sărut sălbatec pe gura crudă și rece,
Mi se pare că sorb o stridie vie.

Piere cu hohote trasă de mâinile verzi ale mării.
Eu toropit pe nisip visez că sînt grec.

RĂZBOI TROIAN REZUMAT

Pădurea mlădioasă de finic
Sufla îmbălsămată
Din ea când răsări un Grec voinic
Ținînd de mîna o fată

Subțire, crudă, încă un arbust
De cincisprezece ani,
Gutuie sîinii, acrișori la gust,
Grumazii diafani.

Pe cap un păr ca frunza de măslin,
Inel lângă inel,
Și tot așa-ntre coapse creț și plin,
Un vînat stînjel.

« Dă-mi fata ! am zis turbat, e prada mea,
Altă răsplată cere »,
Și-ndată goi sărirăm pentru ea
La luptă în tăcere.

Ne-am strîns în brațe grele pentru mica
Elenă de sub pom,
El mie clește, eu trăgîndu-i chica
Ca unui Absalom.

Trosneau picioarele precum se rupe
O cracă de stejar,
Ne apucam de păr, de piept, de crupe,
Suffînd focos și rar.

Văzînd că doar cu joc de mușcătură
Și ciupituri de vrăbii
Ne-alegem, tot mai încruntați de ură
Am pus mîna pe săbii

Și întețînd război de fier, buimac,
Cu ele, sclipitoare,

Ne-am zugrăvit cu ude flori de mac
Pe brațe și picioare.

Cînd retezai de trunchi capul voinic,
O rodie măreață,
Intrai în codrul negru de finic
Cu fata mea cea creată.

LILA-LILŪ-LILI

Lil, sufletul meu sună ca-n peristilul grec
Sandalele ce-ntr-una pe lespezi albe trec.

Clar ca un coif de-argint, prelung ca o armură
Pe scara de onoare, vibrînd la izbitură,

Ca un oștean gonit dînd calului îndemn,
Să treacă-n fuga mare peste-un podeț de lemn, 183

Ca, doborât de bardă, al bradului lung trup,
Ca teiul ce trosnește cînd crengile se rup,

Ca ploaia care cade pe-acoperiș în ropot,
Sau ca un liliac izbindu-se de clopot.

Metalic ca cembalul, scandat ca un poem,
Eteric ca paharul de vechi cristal boem,

Ca prin păduri cu cerbi și haite lătrătoare,
Din ce în ce mai tare un corn de vînătoare.

De fugi, cînt după tine un jalnic hallali,
Lili-lila-lilu, lila-lilu-lili.

.

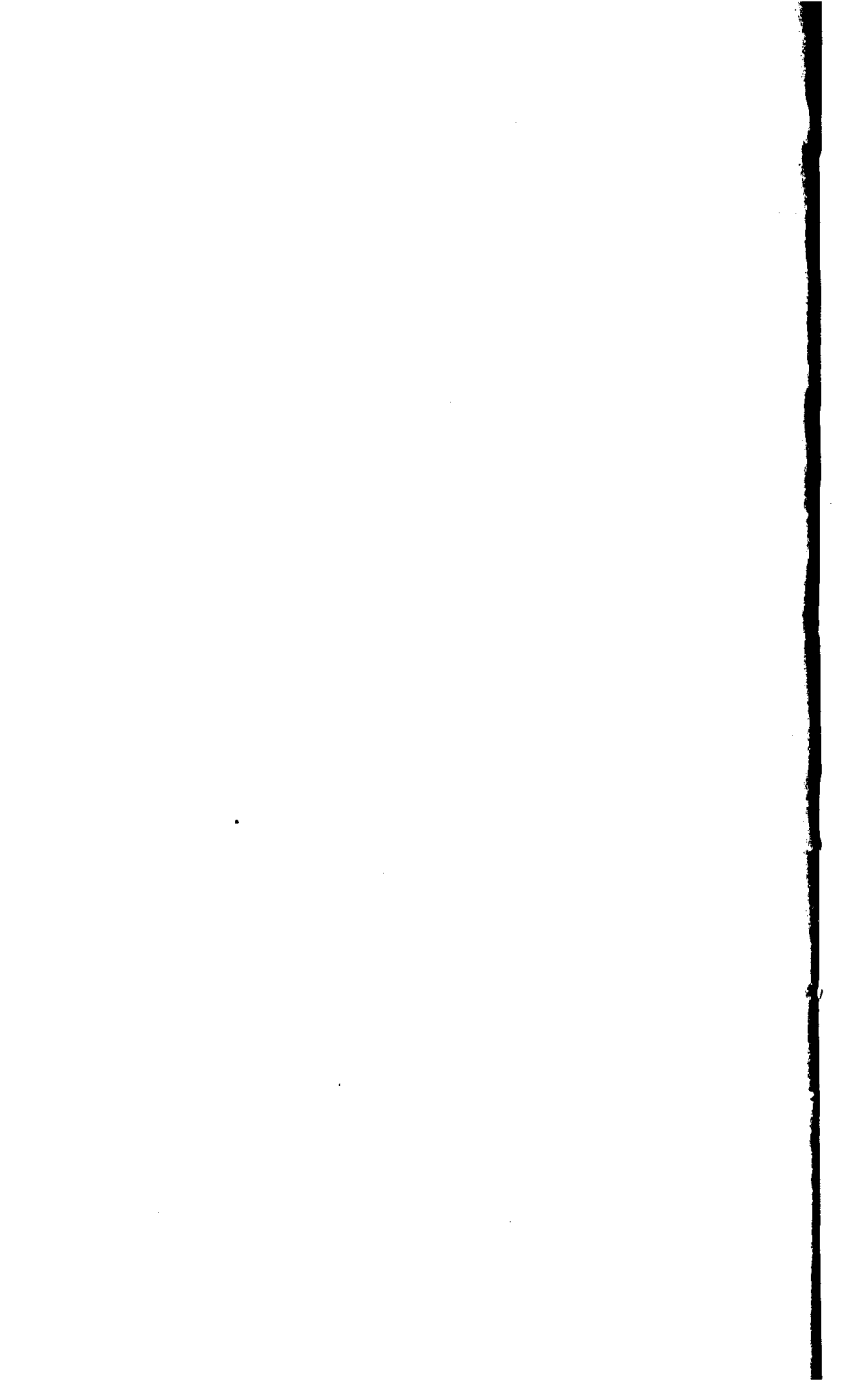
VIN DIN LIBAN, MIREASĂ

Din munți de smirna vino, din umbrele pădurii
Vin din Liban, mireasă,
Dulceața de sub limbă-ți și umezeala gurii
Cu miere este dreasă.
Ți-e părul de pe cap stufos ca un finic,
Domol precum fîneața,
Pîriu în care scald grumazul meu voinic
Cînd crapă dimineața.
Obrazul tău e coajă de măr crețesc, cărnoasă
E buza ca smochina,

Și răsufierea ta de crin și chiparoasă
Miroase ca grădina.
Iar țîțele rotunde cu miezul bun și tare
Sînt două chitre coapte,
Ciorchini de tămîioasă cu boabe mari din care
Voi ciuguli la noapte.
Pleca-mă-voi cu fața spre-a coapselor tărie
Așa cum se cuvine,
Spre pîntecul de fildeș și de argintărie
Scris cu-alabastre vine.
În patul meu de cedru cu stîlpi de foișoare
Culcuș îți voi așterne,
Luîndu-ți pe brațe coama, desculțele picioare,
Te voi sălta pe perne.

Doina lui Orfeu

1940-1943

DOINA LUI ORFEU

Frunză verde măghiran,
Mă născui prunc năzdrăvan,
Maica vineri m-a făcut,
Spre sîmbătă am crescut,
Iar duminică la lună
Începui să cînt din strună.
Sînt fecior de dumnezeu,
Pe numele meu Orfeu.
Avui dragă ce-i zicè
Vestita Evridikè.

Ca să aibă mlădiere
Am hrănit-o tot cu miere,
Cu naramză și smochină,
Să-i fie pielița lină.
Ah, tu, soartă schimbătoare,
Că mi-a murit de lungoare !
Of, of, of, ce chin, ce jale,
Cîntam și plîngeam pe cale.
Din țiteră cînd ziceam,
Lei și pardoși îmblînzeam,
Căprioarele veneau
Și la mine-ngenuncheau,
Păsările fără număr
Mi se așezau pe umăr,
Stelele cu mii lumine
Mergeau toate după mine.
M-am coborît și la hău
Să-nduplec cîinele rău.
În zadar se îndurără
Că, privind napoi, mi-o luară.
De atunci mă tînguiesc,
Cu pădurile vorbesc,
Trăiesc fără bucurie,
Precum la istorii scrie.

VIATA

Vai mie, amară-i viața,
Mai șubredă decît ața !
Unde-i mîndrul Decheval
Și-amazoanele pe cal ?
Unde-i bădica Traian,
Crai norodului rîmlean ?
Unde-s mării voievozi
Cu boieri și cu aprozi,
Și domnițele ochioase,
Învăscute în mătase ?

Unde-i Mircea înțelept,
Cu zale de-argint pe piept,
Și oștirile viteze
Din cetăți cu metereze?
Unde-i Țepeș cel nebun
Și Alexandru cel Bun,
Vasile Lupu vestit,
În jder încotoșmănit?
Unde-i Chiajna cea isteasă
Ca și-un bărbat cu musteață,
La sprincene arcuită,
Pe obraz sulemenită,
Gătită cu mahmudele,
Cu brățări și cu inele,
La brîu cu două paftale
Cu multe diamanticele?
Unde este Eminescu
Și Tudor Vladimirescu?
Unde-s grădine cu flori,
Ploi de toamnă și ninsori?
Unde sôșii și dușmanii,
Unde lunile și anii,
Unde visuri și păreri,
Unde e ziua de ieri?

POM USCAT

Pe-aceste crăci de fier la cer crispate
Nu-atîrnă fructe coapte cît e vară,
A florilor serafică povară
N-o poartă pomul primăvara-n spate.

Dar crengile sinistre nu-s sterile;
Deși sucite-n sus ca vise rele
Și pentru lună-alcătuind zăbrele,
Au toată iarna încolțiri febrile.

Cînd bate viscolul atunci dau muguri
Și se încarcă de ciorchini de ciori,
Ca de recolte vii de negri struguri.

Nasc rodul sumbru de mai multe ori;
El zboară precum fumul scos de ruguri
Și pomul face iar funeste flori.

PROVERBELE LUI SOLOMON

În Israelul meu pășesc de dimineață,
Și ca un Solomon pe cap cu mir sfânt uns,
Cu coamele pe umăr, iluminat la față,
Sînt rege nepătruns.

Înalte porți de bronz în urma mea se-nchid,
Las îndărătul meu Liban de colonade,
Spre cei rămași afară, vîrtoasă ca un zid,
O grea fîntînă cade.

Eu pe un tron de cedru în sală cu lungi grinzi,
Cu pardosea de fildeș, cu flori și-aurituri,
Cu sfeșnice de bronz și cu de-argint oglinzi
Adun învățături:

« Din vijelia mare, din groaznicul prăpăd
Ce culcă jos smochinul și chiar finicul drept,
Se scoală mîntuit, precum în lege văd,
Doar omul înțelept.

De la răuvoitori să nu ascuți îndemn,
Căci mierea altora adesea e venin;
Ce-alunecă ușor ca bunul untdelemn
E un amar pelin.

Cu omul cel nebun* nu fă tovărășie,
Și apa și sălcie s-o bei din al tău puț,
Să fugi de ciprii negri, alege vioioșie
Și chipul cel drăguț.

Femeii iscusite să nu-i cazi în ispită,
În patul ei cu scoarțe să intri anevoie,
Ferește-te de fata prea des pe trup stropită
Cu cinamon și-aloie.

La cîmp seamănă grîu și seceră-l cînd crește,
Poftind la mirodenii să nu visezi năluci,
Mai bine bea din vinu-ți, cu lapte te hrănește,
Cu azimă și nuci.

Muierea certăreață lovește-o c-un toiag
Cînd ca și ploaia-n jgheab îți țiuie-n urechi,
Și probozește-ți pruncul oricît ți-ar fi de drag,
Fă ce-au făcut cei vechi. »

În sala-n care-atîrnă, sclipind sub roșii grinzi,
Grădini de candelabre cu flori și-aurituri,
Și mai stufoase seara prin marile oglinzi,
Eu scriu învățături.

GEBELEIZIS

La clătirea vremii să aflăm un leac !
Ce-avem noi de-a face cu-acest aprig veac ?
Cu pene pe cap ca Pieile-Roșii
(Ca să fim la chip la fel cu cocoșii)

Să străbatem invers valul caraib,
Spre-a ne regăsi vechiul nostru trib,
Să descoperim aurul de ieri
La Hauha și Cuzco în Cordilieri.

Dacă însă crezi că ești get-beget
Urmașul direct al neamului get,
De la Burebista rămas pînă azi,
Să ne afundăm în munții cu brazi.

Acolo și-acum dacii străvechi trezi-s,
Vom putea vedea chiar pe Gebeleizis,
Pe cap c-o grozavă căciulă de miea,
Cu zăpada încă tot albă pe ea.

Acolo mereu în iarba cu cimbru
Paște îndesatul la spinare zimbru,
În lacuri albastre se adună ploaia
Și se înmulțește sălbatecă oaia.

Scorșele-atîrnă pe pomi în șiraguri,
Scorburile aspre sînt pline de faguri,
De cumva te sature de negrele mure,
Ca să frigi vînatul dă foc la pădure.

PARADISUL MEU

O, preacurată Fecioară Maria,
Cînd eram copil tu cuvîntul mi-ai dat
Că prin bună purtare voi avea bucuria
Să intru în cerul binecuvîntat.

Mi-ai spus că-n paradis sînt mărețe grădini
Cu pomi uriași ce nu fac decît flori,
Cu parfum mai suav ca de roze sau crini,
Unde cîntă păsări de multe colori.

Și-n fiecă livadă va fi câte un lac
Rotund precum o ceașcă de porțelan
Și apa lor gustoasă mult îmi va fi pe plac
Ca un vin aromat ori ceai de Ceylan.

Îngeri prea curioși se vor strînge de-a valma
Fîlfîind în juru-mi ca și vrînd să m-anunțe,
Asemeni porumbieilor ce se-adună-n palma
Aceluia care le-oferă grăunțe.

Pe tipsii heruvimi învîrtindu-se-n cruguri
Îmi vor aduce poame și rodul cel mai rar,
Chitre, ananas, curmale, smochine și struguri
Cu boabe roșcate ca de chihlibar.

Dintr-un vas de preț de la Ispahan
Sorbînd hidromel am s-adorm confuz
Pe iarba cu fire de covor persan,
La cîntecul unui minunat avuz.

Fecioară Maria, dă-mi grația ta
S-aduc și pe Vera-n locul glorios.
Dacă, precum cred, ne vom săruta,
Vei lăsa, -mi-nchipui, ochii blînzi în jos.

Spune-mi, oare-n rai plouă uneori?
Ninge cu fulgi mari? Sînt zile cu ceață?

Puțină tristeță, o turmă de nori
Îmi vor răscoli fiorul de viață.

Fii iertătoare, încununato cu aur,
Noi am slujit și Olimpul elin,
Din el ne-a rămas un bătrîn centaur,
Călărim adesea lîngă torsu-i plin.

Gîndesc că micii îngerî nu se vor speria,
C-arhanghelii nu vor trage spada spre crunta-i barbă,
Că-n lacuri va fi slobod cu noi a se-mbăia,
Să se rostogolească pe-mbălsămata iarbă.

Și mai ales socot că nu voi fi oprit
Cu cîinele să intru în sempiterna vatră,
Paradisul mi-ar fi de tot nesuferit
Dacă l-aș auzi la poarta lui cum latră.

Fecioară Maria, cuvîntul mi-ai dat,
Numele tău fie binecuvîntat.

LENE FEUDALĂ

Cu kimonoul galben pe iarbă-ngenunchiat
Stă lângă iazul putred arcașul asiatic.

Pereți de cremeni linse sclipesc în depărtare,
Ca niște aurite, celeste sanctuare.

În apă-și spală părul sălcii odorifere
Și se privesc placide dințoase conifere.

Ca o tafta se mișcă greoaia undă creață,
Și peste vale-apasă o liniște măreață.

Deodată un cerb răsare și îndrăznește abea
Cu simulări de cracă să plece fruntea a bea.

Mongolul trage arcul de veche panoplie,
Dar invadat de lene și de melancolie

Trimite-n sus săgeata spre flori monumentale,
Stîrnind pe baltă ploaie de frunze și petale.

FONS BANDUSIAE

Am voit și eu ca și tine, Horațiu,
Un șipot al Bandusiei să cînt în al meu Lațiu;
Dar n-am găsit în drumu-mi negru ca de cărbune
Decît cataracte colosale, nebune,
Coborînd din stînci care fugeau în nori
Spre zborul solemn a mii de condori,
La a căror spume ca ninsoarea de reci
Veneau nu boi sau capre, ci minotauri greci;

Apa tuna așa de teribil,
Încît cuvîntul Lirei era inaudibil
Și-o ploaie în avuz cu stropi de chrysopraz
Făcea să-mi alunece lacrimi verzi pe-obraz.

1942

Cu gloria cîntării...

CITITORULUI

Nu-ți dăruiesc aci decît niște poeme
Din cele mai modeste,
Statui abia-ncepute, alegorii, embleme
Rămase fără țeste.

Dar vreau să știi anume că totuși mai am încă
Versete cu idea
Sublimă-n care-ntrec în muzică adîncă
Pe David din Iudeea,

Și care fiind de-un foc prea corosiv și dens
Nu pot sta în crater,
Abia turnate-n cupe c-un roșu fum imens
Evaporate pier.

Astfel în loc de vinul cel sfânt din Canaan
Miroși puțină zgură,
Din rodiile coapte și chitra de Liban
Vei lua doar scrum în gură.

CĂLIMARA

Cerneala mea e o esență rară
Bătînd în purpură și auriu,
O apă vie într-o călimară,
Fierbînd atunci cînd scriu.

Din undele ei grele se exală
Cele mai dulci miresme ce cunosc,
De ambră și de coji de portocală,
Vanilie și mosc.

Cînd tocul scot muiat în fundul ei,
Și pe hîrtie zborul dau peniței,
Caietul alb se umple de scînteii
Și joc de artiști.

Un curcubeu de flăcări se ridică
Tîșnind în fire ca dintr-o cișmea
Făcută din cleștar și majolică,
Stropind pe fruntea mea.

Pe un covor mă-ntind, devin persan
Și mă visez cu ochi întredeschiși
Călare străbătînd spre Ispahan
Păduri de chipariși.

GEORGICON

S-adun visez grămadă volumele vestite,
Și să le văd nuiele de flăcări mistuite,
Și numai cu *Virgilioi Georgicon* subsuoară
Să plec apoi la țară.

Pe-un corn de plug cu stînga să-mpart în largi
răstimpuri,
În gînduri cu Poemul, mari chiote la cîmpuri,
Iar boilor ce fac mătânii pe-arătură,
De bici, o plesnitură,

Ca moale clătinîndu-și, gigantici melci cumiști,
Băloasele lor boturi cu izmă printre dinți,
Copitele să-ndemne și-agalele spinări,
Sufîind aburi pe nări.

În soare fierul luciu ar luneca pe-o rînă,
Sclipind pe valuri negre-nchegate de țărînă,
Și de pămîntul jilav piciorul zdravăn, lesne,
Mînjit pînă la glezne,

S-ar scufunda pe brazde; și arși obrajii, cruguri,
S-ar umple de-o sudoare ca boabele de struguri,
Iar brațu-ar tremura de cazna pe pogon,
Sucit ca un otgon.

În părul gros ca alga și-ar năpusti avîntul,
Jucîndu-mi flamuri sumbre pe lîngă tîmple vîntul,
Și cozile cămășii mi-ar pîlpîi spre vale,
Ca pînzele navale.

Aprins către amiază, cu răsuflarea lipsă,
M-aș trage sub rotata stejarului eclipsă,
Luînd din căruță pîinea fierbinte pe la muchi,
Aș frînge-o pe genunchi.

Și-adulmecînd cu nasul plăcuta abureală,
214 Cu mîna salutînd dogoarea triumfală,

Sălbatec aş muşca din caşul de zăpadă,
Ca vulturul din pradă.

Apoi aş scoate oala cu-ntunecatul vin,
Şi priveghind cu ochii la trosnetul bovin
De fălci care strivesc cocenii într-o doară,
Ca pietrele de moară,

Virîndu-mi tot obrazul în lutul cu arome,
Împodobit pe pîntec cu smalţuri policrome,
Aş soarbe băutura cu-atîta sete-ncît
Mi-ar gîlgîi pe gît.

Şi s-ar vărsa şuvoaie pe lîngă buze-n jos,
Umplînd de sînge barba şi bustul meu păros,
Pe care mi le-aş şterge cu mînecele-n cute,
Cu deştele hirsute.

Cuprins de amorţeală, prea mulţumit în cuget,
Aş scoate un căscat puternic ca un muget,
Şi ca şi cînd Dalila m-ar fi scurtat de plete,
Şi-aş fi băut din Lete,

Greu capul mi-aş culca pe-o mîină de nutreţ,
Furat aş fi de vise c-un sforăit măreţ,
În timp ce lîngă nasu-mi o galbenă adie
Floare de păpădie.

Și boii m-ar sufla cu nările, și-ar linge
Pe frunte-mi sarea care din piele s-ar prelinge,
Și mi-ar mânca șuvițe din ceafă și din barbă
Crezînd a fi vreo iarbă.

Furnicile s-ar strînge puzderii pe țurloaie,
Văzîndu-le-ncrustate c-un mîl ca după ploaie,
Iar vrăbiile din unghii, nerespectînd kieful,
Mi-ar ciuguli sideful.

O droaie de mari fluturi ar sta îngrămădită
Peste urechea mea — tulipă inedită —
Pe perii de la pieptu-mi s-ar strînge ca-ntr-o broșă
O gîndăcime roșă,

Și-ar ocoli albine gura-mi horcăitoare,
În nuc ar bate sus iute-o ciocănitoare,
S-ar auzi departe un tălăngit de tîrlă
Și-un clipocit de gîrlă.

PARAFRAZĂ HORAȚIANĂ

O, Maecenas, mlădiță dintr-o slăvită boabă,
Ocrotitorul meu și dulcea mea podoabă,
La cîte unul place pe-un cal nebun suit
S-alerge peste cîmpuri cu părul despletit,
Un altul n-are tihnă prin foruri pînă nu e
Dus de norod pe tron, măreț ca o statuie,
Cutare adună-n lăzi de bronz aur de-Ophir,
Topaze, cornaline, zmaragde și safir,
Bătrîna habar n-are de perși și de hinduși,
Cu grijă la garoafe și flori de cerceluși,

Armeanul visător bînd ceai vede-n păhar
Caice cu cafea, piper, enibahar,
Cutăruia îi place pe ôceanul larg
Să stea sus între pînze, proptit lingă catarg,
Un altul ca păstruga, săltînd în rîu se joacă,
Trecînd cu cap isteț prin spuma din bulboacă.
Ici un huzuritor cu somnul greu pe gene
Ziua nămiaza-mare horăie-n buruiene.
Sihastrul tot oftează de pămîntescul trai
Și-așteaptă un sfînt Vasile ca să-l ridice-n rai,
La cîntecul de trîmbiți, unul fără zăbavă
Pornește la război c-o suliță grozavă,
Iar pentr-un vînător nimic nu are preț
Ca goana cu cîini mulți, pe frig, după mistreț.
Eu însă, om al lirei, cînd trag coardele mele,
Cu capul amețit trec dincolo de stele.

CÎNTECE DE PETRECERE

I. *Gaudeamus igitur*

S-a dus frumoasa juventute,
Ne îndreptăm spre senectute;
Intrînd cu tinerii în horă,
Să-ntîrziem măcar c-o oră
Alunecarea în Tartar,
Descris de toți foarte amar.
Ce dacă părul mi-este sur?
Gaudeamus igitur !

Turnați-mi iute în pocal
Pin' nu devin un nou Tantâl,

Care, se știe, nu putea
Nici să mănânce, nici să bea.
Acum e timpul, căci apoi
Ne vom jeli toți: opopoi,
Lîngă Cocitul cel obscur !
Gaudeamus igitur !

Evdemonia e-un secret
Ce n-am aflat în Epictet,
Prea încruntat e Senecà,
Eu-nvăț mereu nautica.
Deci cine are-n el psihé
Să strige: Vivat ! Evohé.
Cu pînzele pe Mar del Zur
Cînt: Gaudeamus igitur !

De Eros încă silă n-am,
Vetust nu sînt precum Priam.
Diotima, aici în poale
Așează-te cu șoldul moale,
Gingaș întoarsă, așa încît
Să te cuprind pe după gît,
Să-ți gust de-aproape suflul pur,
Gaudeamus igitur !

II. *Juvenes dum sumus*

Precum știi, Anaximene,
Trăim printre fenomene,
Tot ce toarce Clotho-n caer
Este zămislit din aer,

Soarele, imensul sfeșnic,
Mă-ndoiesc că este veșnic,
Viața noastră este fumus,
Juvenes dum sumus.

Deci în sălile cinabre
Să cinăm sub candelabre,
Îmbrăcați în laticlave,
Slujiți nu de triste sclave,
Ci de zînele eline,
Purtînd amforele pline,
Pînă nu ne-nghite humus,
Juvenes dum sumus.

Cunoscînd c-acolo jos,
Unde judecă Minòs,
Nu cîștigă bunăvoia
Cine a luptat la Troia,
Pe vin vechi și închegat,
În vas cu peceți legat
Să meargă ultimul nummus,
Juvenes dum sumus.

Nu mai spun c-ar fi ridicul
Să sforăim în cubicul;
Cîștigînd ziua și noapte,
Înmulțim cu doi pe șapte,
Trăim sub lună și soare,
Înviind cînd altul moare.
Acesta-i terminus summus,
Juvenes dum sumus.

ÎNTREBĂRI

Dascăle preaînvățate,
Cel ce-nveți pe tineri carte,
Spune-mi, ce sînt ființele,
Ce scop au semințele?
De ce cresc pădurile,
De ce mor făpturile?
Pentru ce miroase floarea,
De ce sună sunătoarea?
Pentru ce cînd iese luna
Greierul scîrțîie-ntr-una?

Ce rost are òceanul
Care naște-n el mărgeanul
Și pururea în z bucium
Ne cheamă din bucium?
Cine-a semănat pe dîmburi
Rodia plină de sîmburi?
Cine firul de mărar
Și trunchiul gros de stejar?
Te întreb asemenea,
Cine-a făcut cremenea,
Cine agatul vîrstat
Și piatra de matostat,
Curmalul și pinul,
Laptele și vinul?

Dascăle prealuminate,
Care le știi toate,
Din blagoslovita-ți gură
Vreau s-auz învățatură.
Cel ce pe-altă lume este
Cum poate trimite veste?
De ce n-a scris de la rai
Nici om de rînd și nici crai?
Cîte poștii are
Măsurînd din zare
În lung și-n lat
Cerul înstelat?
Să-mi dai socoteală
Cu` număr și răfuială
De gîze cîte roiuri,
De ierburi cîte soiuri,
Pîn' la cel mai mic gîndac
Și bobul de mac,

Făcîndu-mi răboj
De melc și stacoj,
Dîndu-mi catagrafie
De ce-a fost și-o să fie,
Aducîndu-mi ureauice
De fiice purice.

IMPOSTURĂ

În adolescență eram foarte « trist »,
Un veșnic himerist,
Pășind sigilat de destin,
Ca un posibil nou Lamartine,
Contemplînd ale soarelui funeralii
Cu profil.de medalii.
Eram numai piele și os
Și mă credeam (cu mîndrie!) tuberculos,
Simulînd pași oboșiți și stîngaci,
Mă plimbam în parcuri printre copaci,

Răsfoind teatral cîte o carte,
Ca să fiu observat de departe,
Sau priveam lumea noros și indirect
Ca *Melancolia* lui Dürer Albrecht.
Și toate erau numai impostură,
Căci clocoteam de bucurie și ură,
Convins că într-un lustru
Voi deveni ilustru,
Și lumea o să mă desfete,
Și-o să fiu remarcat de fete.

Acum sînt, dimpotrivă, afabil,
Rezervat, însă sociabil.
Deși port o togă, solemnă hlamidă,
Am totuși ținută timidă,
Și cînd vine spre mine de tineri un stol numeros,
Mă ridic în picioare sfios,
Și gonindu-mi iute secreta visare
Răspund fără poze la fiecare.
Azi am gravitatea celui care-a biruit,
Dar la suflet sînt îndoit,
Pierzînd vîlvătaia focoasei călduri,
Se-ngrămădesc în mine păduri.
Pe vremuri, încrezut,
« Gîndeam » spre a fi văzut,
Dar acum, cînd spiritul mi-e de probleme fecund,
Mă rușinez și m-ascund.
Și cînd fete șoptind mă-ntîmpină ades cu:
« Țsta este Călinescu »,
Cercetez locul, emisferic,
Să văd cui s-a dat acest nume generic,
Căci eheu, eheu,
Nu mai am vanități de Eu.

La Pontul Euxin am fost să pun întrebări,
S-aud tumulte de mări
Și ca Ovid de pe mal
Să contemplan spumă și val.
Ferindu-mă de ipochimeni,
Am așteptat ca-n preajmă să nu fie nimeni,
Și-atunci abia mi-am pus capul în palme,
Spre-a apei de-a valme,
Noros și indirect
Ca *Melancholia* lui Dürer Albrecht.

CONTRASTE

În viață am fost plin de contraste,
Cu zile albe sau nefaste.

Am fost centaur în poieni
Și o șopîrlă-n buruieni,

O sepie stropind cu tuș,
Un alb, pe mare, pescăruș,

Ostaș purtînd sabie grea,
Curtean în mîină c-o lalea,

Suav ca îngerii din rai,
Războinic ca un samurai,

Un sfînt Francisc smerit sub glugă,
Attila neclintit la rugă,

Gînguritor ca turturica,
Impenetrabil ca pisica,

Cuprins de flăcări ca pădurea,
Tăios și rece ca securea,

Tumultuoasă cataractă,
Bazin de marmură compactă,

Sofist ironic din Elada,
Fanatic, sumbru Torquemada,

În arta vieții un Socrate,
Neliniștit ca Mitridate,

Atlet senin de Policlet,
Extravagant, nocturn Hamlet,

Suind pe creste colosale,
Tînjind turcește pe sofale,

Descins din craiul Netinav
Și dintr-un prost, nemernic sclav,

Paragină de bozii plină,
Cu cipri și cu mirți grădină,

Un pin cu fruntea maiestoașă,
O salcie plîngînd pletoasă,

Un măr domnesc cu carnea bună,
Otrăvitoare mătrăgună,

Bizon cu pielea-nămolită,
Păun cu coada zugrăvită,

Nebun ca neamul lui Atrid,
Poet ca regele David.

STATUI

Fi-voi Temutul care doarme
Solemn pe-un postament de arme,
 Eroul eponim,
Sau voi pieri în zone joase,
În criptele cu munți de oase
 Din neantul anonim?

Avînd închinători destui,
Renaște-voi printre statui

Cu însutite umbre,
Stagnînd între pilaştrii groşi,
Ori lângă negrii chiparoşi
Pe pedestale sumbre ?

Voi saluta ziua de mîini
Cu ridicate albe mîini
Din felurite oraşe,
Pe scara unui capitol,
În foruri, terme, în pristol
De temple uriaşe ?

Sau într-o epocă tîrzie,
Cioplindu-mă din fantezie
Cu-al lui ciocan robust,
Va oferi la vrăbii nadă
Pe vreo pustie esplanadă
Vreun sculptor al meu bust ?

Mîncat de-a toamnelor otravă
De-aş fi ferit de-o arhitravă
De-aramă sau de fier,
Lipsit de nas sau de-o ureche,
Voi fi de-a pururi nepereche,
Un ornament stingher.

Neştiind ardoarea-mi inerentă
La masca mea indiferentă,

Privind după copaci
Se va zdrobi în brațe grupul
De-ndrăgostiți, cu nici un scrupul
Sub ochii mei opaci.

Iar ploile curgînd încete,
Punîndu-mi lividă pecete
Pe fruntea-mi idolatră,
Rostogoli-se-vor sub sacri-mi
Bulbi ruginiți, ca niște lacrimi,
Pe-obrajii reci de piatră.

STEAUA

Smerit pe boltă am privit
O stea ce-aseară s-a ivit
Printre atâtea feluri
Ce scipesc pe ceruri.
Ce poate să însemne ea,
Nefiind eu noul Messia,
Nici Alexandru Machedon,
Nici cap de oști cu groaznic zvon,
Nici sfânt din cei ce merg la rai,
Ori peste mari noroade crai,

Neavînd eu falnic nume
Pe această lume?
Cînd colo, totuși, cînd aici,
În zboruri ca un licurici,
Ea scoate flăcările
Deasupra casei mele,
Și cîte-o rază-așa-i de lungă,
Că parcă vrea să mă ajungă,
O suliță care-ar urma
Să-mi străbată inima.
Nici cînd asemenea stea
Pe cer nu a putut să stea
Decît cu vreo menire
Cu totul peste fire.
La piept pun brațele mănunchi,
La maica Lună îngenunchi
Cu teama de-a fi uns
Spre-un țel de nepătruns.

PROFESORUL DE LATINĂ

Profesorul de latină în clasă intra cu zel
Cum suna din clopoțel.
Suffînd nasul cu ampolare, sfătos (sinistru prolog !),
Ne găbjea prin catalog.
Cîteodată dus de Furi, ca o pătimașă Fedră,
Ne chema cîrd la catedră,
Ne cerea să știm iubirea dintre Hèrcule și Malis
Sau Mercur și Acaccàlis.
Te prindea în ignoranță? Îți găseai cu el beleaua,
Harș la palmă cu nuiaua !

Foarte meşter la scandare, nicicînd nu părea sătul
De Propertiu şi Catul.

Declama în gura mare, sugînd buza cu nesaşiu,
Pe Virgil şi pe Horaşiu.

De emoşia lecturii îşi ciupea vârful de nas,
Solzos ca un ananas;

Cînd spunea povestea Troiei şi-a nenorocitei Thebe,
Eram pentru el o plebe

Către care juca teatru, ridicat de pe un tron,
Ca nebunul de Neron.

Noi urlam, băteam cu rigla, miorlăiam, cotcodăceam,
Un scandal urît făceam.

Curios ! Atunci magistrul, prins de textul lui sonor,
Părea absorbit de-un nor.

Cînd vorbea de Amazoane, că dormea în pat, s-ar
zice,

Cu regina Harpalyce.

Orice băutură nouă o clasa cu scîrbă sub
Vinul clasic de Caecub.

Mă întreb dacă săracul cînd mînca umil la birt
Nu se-mpodobeşte cu mirt.

El credea cînd pe o bancă şoptea numele Lalagii
A fi *sub tegmine fagi*.

Nu gustam pe vremea ceea, o, Zevs, măslina venafără
Şi nici laptele de capră.

Cum ieşii pe poarta şcolii, cu necaz am pus sigiliu
Peste sulul lui Virgiliu

Şi-am legat îndată bine cu sfori tari şi cu peceţi
Textul celorlalţi poeţi.

Astăzi dascălul teribil reieşindu-mi înainte
Mi se pare fără minte,

Azi şi eu declam pe antici, dar mîinînd cum pot
mai bine

Mari tractoare şi combine.

CETATEA CAMBALÛ

Afară ninge, anul s-a isprăvit, iar tu
Mă-ntrebi de sensul vieții.
N-am explorat, e drept, cetatea Cambalù
Și nici Oceanul Gheții.

Eu n-am ieșit din porturi și deci n-am cunoscut
Nici un arhipelag.
Ca un decor se-arată bogatul Calicut
La orizontu-mi vag.

Cu pînzele umflate eu nu mi-am riscat arca
Și nu am fost în clipa
Cînd jefuit de aur muri la Caxamarca
Regele-Atabalipa.

Nu cred că voi spori cu ștearsa mea figură
Viețile paralele,
Ca Demosten, de pildă, care ținea în gură
Un pumn de pietricele.

Că s-a bătut la Gange cu Por și gandariții,
Aceasta este tot
Ce știu despre-Alexandru, isteț în expediții,
Crescut de Aristot.

Cum a fugit Pompei din cort de la Pharsala
Din cărți mi-aduc aminte,
Precum și de Caton umblînd în toată fala
Fără încălțăminte.

Pe hartă căutam, din fire-aventuros,
Insula *Viitor*,
Pe care n-o găsește, ascunsă-n norul gros,
Orice navigator.

Feriți de ghearele ce pică din zbor drepte,
De hoții cu mari pliscuri,

Întru frăție toți ridică arcade, trepte,
Coloane, obeliscuri.

Sudori diluviale mi-au clocotit pe frunte,
Vestind drumul deschis;
Timpul, fără să știu, m-a dus pe a lui punte,
Ostrovul n-a fost vis.

DIALOG

Horățiu

Vezi colo alb Soracte stînd sub zăpada groasă !
Dumbrăvile le rupe ninsoarea viforoasă,
De ger apa din rîuri s-a închegat sticloasă.

Taliarh

Privește mai departe de Lațiu și Ahaia
Tot ce se pierde-n ceață și roade veșnic ploaia,
Montblancul, Everestul, Ceahlăul, Himalaya.

Horăţiu

Înmoaie frigul aspru, făcînd în vatră jar,
Şi toarnă, Taliarh, cu spume în pahar,
Din vas cu două toarte vin de Caecubum rar.

Taliarh

Dinţii eternei ierni întepenîţi şi duri,
Coagulînd chiar forţa pancosmicei călduri,
Nu cred că se topesc de-ai da foc la păduri.

Horăţiu

Ce va aduce Mîine eu mă feresc să-ntreb,
Ştiu că m-aşteaptă Haos şi fiul său Ereb,
Azi mîngîi o fecioară cu trup crud de efeb.

Taliarh

Pe thalamos cum stai, ca morţii într-o rînă
De pe morminte etrusce, o umbră ţii de mîină,
Şi-n fiecare clipă ţi-e faţa mai bătrînă.

Horăţiu

Din rîs şi nepăsare îmi fac pe chip un fard,
Gonesc himera beznei cu faclele ce ard,
Şi-nving mirosul Morţii cu aburii de nard.

SPADA

Tînăr, cu coif și spadă,
Credeam că sînt Ahile
Ori Machedon, drept pradă
Luam tinere copile.

Dădeam foc la cetăți
Cu mari tăciuni de grinzi,
Călcînd pustietăți,
Soseam pînă la Inzi.

Frumoasă viață este,
Ziceam, să dai porunci,
Să-ți meargă-n lume veste
Robind bărbați și prunci.

Din valea-ntunecoasă
Striga divinul Timp,
Tu mă întreci în coasă,
Nu intri în Olimp.

Zvîrlind pomposul țol,
Eu m-am spălat în rîu,
Și ca Apollon gol
Cu spada secer grîu.

Prin aer aruncată
Vibrează ca un cînt,
Iar chica mea roșcată
Se-nvolbură de vînt.

MAI TARE DECÎT BRONZUL

(parafraze)

I

Mai tare decît bronzul am ridicat cetate,
Mai naltă decît Babel cea din antichitate,
Furtuna care smulge chiar cedrii din pămînt
Și ploaia nu vor sparge acest așezămînt,
Puhoaiete de ani îl vor lăsa curat
Și va sclipi în veci ca muntele-Ararat.
Nu voi pieri cu totul; prin ce-am scris și-am cîntat
Îmi va rămîne chipul într-un bazalt sculptat,
Și vestea despre mine atît o să se-ntindă
Cît din Pekin sau Londra va dăinui o grindă.

În a-mi găsi un nume urmașii vor da greș;
Am lăudat zăpada și floarea de cireș,
Peste meridiene trecea lira-mi în vaer,
Aveam aripi mărețe și deci zburam prin aer.

II

Cetate-am ridicat cu ziduri de cristal
Ce Nimrod n-a visat, nici Assurbanipal;
Cupola e-o bucată de piatră nestemată,
De ploaie și furtună în veci nevătămată.
Deasupra-i nori de ani vor alerga într-una,
Ea va luci frumos, aprinsă ca și luna.
Nu voi pieri astfel; în domul funerar
Ca fluturul voi fi închis în chihlibar
Și voi rămîne-atît în casa sclipitoare
Cît diamant, topaz nu se topesc de soare.
De unde-s, cum mă cheamă nu se va scie-un rînd,
Dar harfa pusă sus va spune mult vibrînd,
Se va vedea c-aveam făptură de balaur,
Cu ochii de safir și unghiile de aur.

EXEGI MONUMENTUM

Am ridicat un monument care e un castel de foiță,
Transparent ca o aripă de musculiță,
Ușor ca balonul de pădădie,
Gata să se sfărîme la cel mai slab vînt ce-adie.
O firavă boare îl dă peste cap,
De nu-l țin bine în palmă, din mîină îl scap.
Un fir de nisip peste el urnit
Îl zguduie asemeni unui bloc de granit.
Arsă de soare hîrtia devine pală,
La o ploaie repede slova se spală,

Cu un pic de căldură se scorojește și sună,
Fiind gata să ia foc la o rază de lună.

O vijelie, și tot tezaurul meu
Se va zvîrli în aer nebun precum un zmeu
Cu sfoara ruptă; și nu voi ști de cade
În clocotul rece al unei cascade,
Sau se-aprinde pe sus, făcîndu-se scrum,
Ori mai degrabă pică-n noroiul din drum.

Nu va fi-n stare nici un arheolog
Să dezgroape poemele mele din glodosul epilog,
Unde copita bouului cu mersul rar
Le-a-mpins ajutată de roata unui car.
Cînd mi-e teamă ca Siriu să nu explodeze
Și să nu-nghețe soarele, e greu să dureze
Niște foi de hîrtie în mileniul cellalt,
Ca munții de cremene și de bazalt.
Dar ăsta-i unicul meu document, printr-un vers
Dovedesc că am existat cîndva în univers;
Mi-am pus sufletul într-un caiet care-adie
Fragil ca balonul de păpădie.

VERA

Încă un an din timpul cel hărăzit de Parcă
Pluțiți spre viitor suiți în a mea barcă.
Cîrmaci îndemînatec, neostenit vîslaș,
Să mă feresc de stîncă și goluri nu sînt laș.
În mine bate falnic o inimă de foc,
În ale vieții spume ca un delfin mă joc.
Eu sînt de-a pururi tînăr, deși la păr cărunt,
Căci a lui Chronos coasă știu iscusit să-nfrunt.
Săr sprinten ca copiii, la rîset n-am pereche,
Încît ades cununa îmi cade pe-o ureche.

Vijelios la fire, la suflet prea curat,
V-am fost de-atâtea ori supus și împărat.
Am mîngîiat pe harnic, lenosul nărăvit,
Cu sceptrul, mînios, în creștet l-am lovit.
Cu mîini împreunate făcut-am rugăminte
Acelor încă cruzi în cap să vîre minte,
Dar n-am lăsat ca vorba vicleană să mă-mbete,
Pe cel înșelător l-am spintecat cu sete.
Veniți din patru colțuri sfioși și încruntați,
V-am dat la gură naiuri și cugete de frați,
Făcui din unul zmeu, din alta făcui zîină,
Și-n jurul meu jucați, ținîndu-vă de mîină.
Voi, deși mici de vîrstă, erați la umblet grei,
V-am învățat pe toți să fiți de anii mei,
Deschisu-v-am la toți grădina tinereții,
La toți v-am dat un strop din elixirul vieții.
Iar Vera, care-acum mînia mea n-o gustă,
Plîngînd cu-amărăciune în a ei veche fustă,
Cînd o va reafla pe fundul unui scrin,
Mă va găsi suav și de blîndețe plin.
Va zice: « Unde-i el cu trăsnet să mă certe
Și-apoi, ca după ploaie, să rîdă și să ierte? »

CÎNTECUL ÎNTÎRZIAT

Cîntecul meu a stat dospit pe sub pămînt,
Încît acum se-aprinde scoțînd văpăi în vînt,

Sau se repede-n slavă, un puț artezian,
Scoțînd imense jerbe de joc aerian.

Aburul înghețat pe geam în evantaliu
A prins contur fantastic și s-a făcut vitraliu.

Abia am scos cîndva suspinul unei plîngeri,
Acum îmi vine zvonul unui concert de înger.

Sînt ca un lac pacific, netulburat sub lună,
În care zace-o flotă zdrobită de furtună.

Plasa zvîrlită-odată pe țărmuri tinerești
O trag acum umflată de-o zbatere de pești.

Plăpînd arbust atuncea cu mici flori efemere,
Sînt azi copac robust, încovoiat de mere.

Rupte în bucățele hîrtille de ieri
Au încolțit în juru-mi păduri de palmieri.

Un must subțire, clar, de mult în urnă cern,
Acum e gros și negru, ca vinul de Falern.

Poemul scris cu aur pe o foiță ușoară,
Îmbălsămat de timp, miroase-a scorțișoară.

PRIMĂVARĂ

La soarele-nfocat
Azi palmele desfac;
De-o grindă neagră-am stat,
Prins ca un liliac.

Cîți ani inima-mi are?
Am vîrsta tuturor,
Pe-o flacără călare
Alerg spre viitor.

Trecutul țipă-n urmă,
C-un salt săr peste punte,
Scînteia piatra scurmă
Cînd mă ridic pe munte.

Printre cărbuni în mine
Ciocanele-și fac drum,
Din văi cresc pîn' la mine
În coșuri nori de fum.

Sînt tînăr sau bătrîn ?
Alerg spre viitor,
Spre stele focul mîn,
Zburînd din nor în nor.

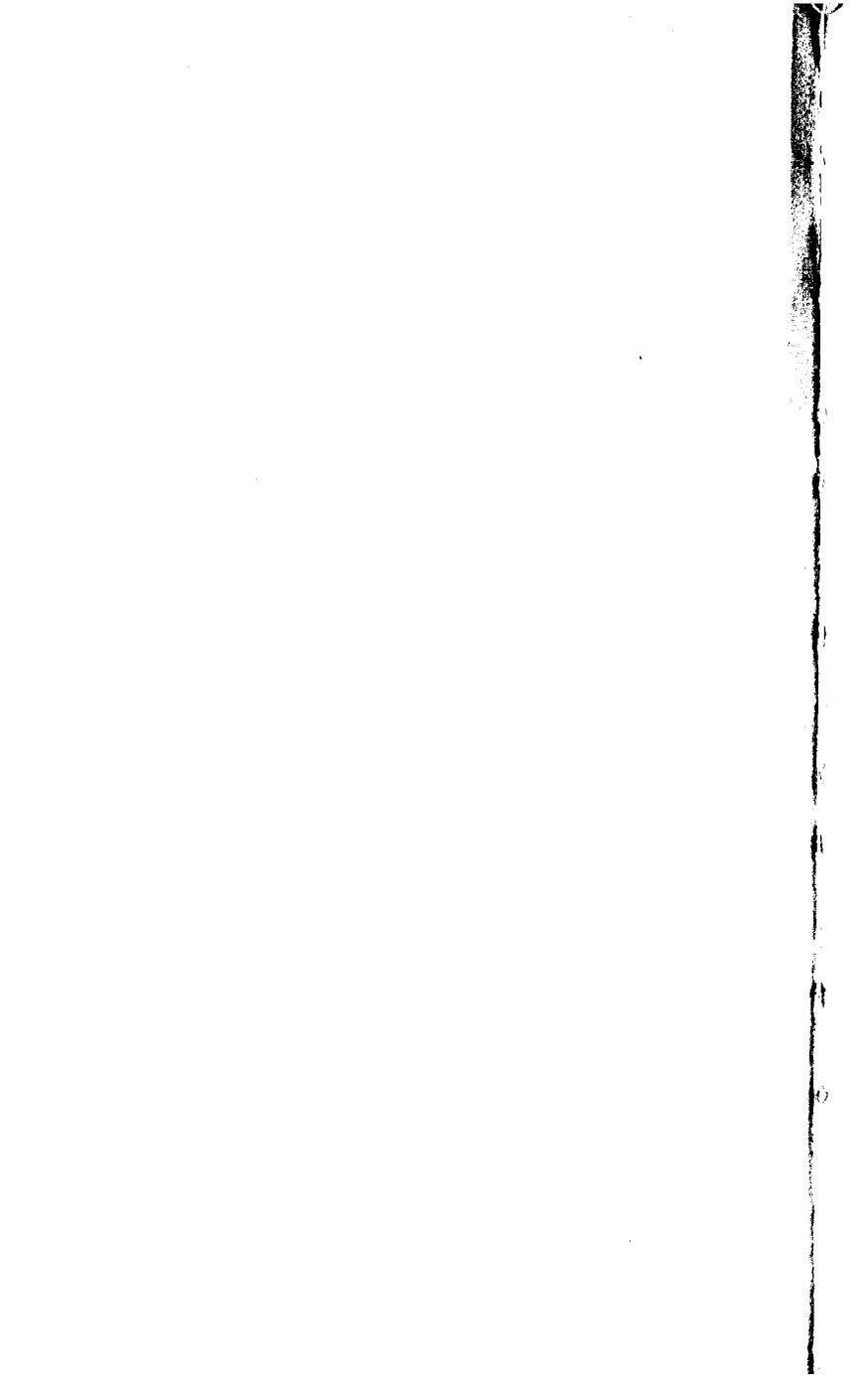
CONDEIUL CARE ARDE

Poemele de-adolescență
Eu nu le-am scris niciodată,
Căci z bucneau cu-așa violență
Că hîrtia era inundată

De valuri de flăcări albastre,
Ca fosforul lui Mefistofel
Călimara zvîrlea joc de astre,
Condeiu! ardea și el.

Azi suflu meșteșugește
În spuma grea diafană,
Și strofa adesea plesnește
Ca sticla venețiană.

CUPRINS

POEZII (1937)

Cosmogonie	7
Melancolia	9
Melodii	11
Gnosă	13
Neoromantică	15
Vânătoare	17
Ghenca	19
Fragment epic	22
Geologie	25
Pedagogie	27
Herodot, IV, 8—9	29

LAUDA LUCRURILOR

Lauda materiei

I

Eram bărbatul care.....	37
Lauda materiei	39
Tristețea este stearpă.....	42
Cu cei care muncesc.....	44
Raport	46
Mărețe fără seamăn.....	49
Omul.....	51
Brazii.....	54
Tot înainte	56
Agricultură	59
Rînduială nouă	61
La un portret	63
Electrificare	65
Tractorul	67
Grîul nou.....	69

II

Soarele	71
Luna	73
Toamna.....	75
Lauda zăpezii	77
Aerul.....	79
Focul.....	81
Ceasul	83
Oglinda.....	85
Patul	87
Fotoliile	90
Rochia de moar	92
Trandafirul	98
Pepenele verde	100

Măr tăiat	102
Păpădia	105
Coliziune	107
Cosmonaut	110
Greierii	113
Mistrețul	116
Cositul	119

Statornicie

O, tu, cu ochi albaștri... ..	125
Frunza	127
Nu	129
O, Tily	131
Til a intrat în casă	133
Cu mâinile-amîndouă	135
Statornicie	138
Consult toți filozofii	141
Barba.....	143
Apa vie	145
Genealogie dialectică	147
Nu mă mostra	149
Piatra filozofală (Roxanei).....	151
Pașii	153
Interdicție	155
Safire.....	157
Epitalam	159
Erotocrit	162
Deborah	165
Haricleea	168
Aretuza	170
Chloto	172
Idilă teocritiană	174
Eu sînt grec	177

Război troian rezumat	180
Lila-lilu-lili	183
Vin din Liban, mireasă	185

Doina lui Orfeu

1940—1943

Doina lui Orfeu	189
Viața	191
Pom uscat	193
Proverbele lui Solomon	195
Gebeleizis	198
Paradisul meu	200
Lene feudală	203
Fons Bandusiae	205

Cu gloria cîntării...

Cititorului	209
Călimara	211
Georgicon	213
Parafrază horatiană	217
Cîntece de petrecere	
I. Gaudeamus igitur	219
II. Juvenes dum sumus	220
Întrebări	222
Impostură	225
Contraste	228
Statui	231
Steaua	234
Profesorul de latină	236
Cetatea Cambalù	238
Dialog	241

Spada	243
Mal tare decît bronzul	245
Exegi monumentum	247
Vera	249
Cîntecul întîrziat.....	251
Primăvară	253
Condeul care arde	255

VERIFICAT
1987

Redactor responsabil: Andrei Rusu
Tehnoredactor: Ionel Gheorghiu

Dat la cules 04.11.1964. Bun de tipar 09.02.1965. Apărut 1965. Tiraj 15.180 ex. ¹/₁ legate. Hirtie specială mază vârgată de 90 g/m². Format 800×920/32. Coli ed. 4,81. Coli tipar 8,25. A. nr. 10.521/1964. C.Z. pentru bibliotecile mari 8R. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—O.

Întreprinderea Poligrafică «Arta Grafică»,
Calea Șerban Vodă 133, București — R.S.R.,
comanda nr. 1321.